

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr 2/2017
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 12 stycznia 2017 r.

RAPORT Z WIZYTACJI

(profil ogólnoakademicki)

dokonanej w dniach 17 – 18 maja 2018 roku

na kierunku

Gospodarka turystyczna

prowadzonym

na Wydziale Gospodarki Międzynarodowej

Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu

Warszawa, 2018

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej.....	4
1.2. Informacja o procesie oceny	4
2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku	5
3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej	6
4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej.....	7
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni.....	7
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1	7
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	11
Dobre praktyki	12
Zalecenia	12
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	12
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2.....	12
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	17
Dobre praktyki	17
Zalecenia	17
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	17
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3.....	18
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	26
Dobre praktyki	26
Zalecenia	26
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	26
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4.....	26
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	31
Dobre praktyki	31
Zalecenia	31
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia.....	32
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5.....	32
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	34
Dobre praktyki	35
Zalecenia	35
Kryterium 6. Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia	35
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6.....	35
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	38
Dobre praktyki	38
Zalecenia	38
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	38
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7.....	39
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	43
Dobre praktyki	44
Zalecenia	44
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia	44
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8.....	44
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	46
Dobre praktyki	46
Zalecenia	46

5. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny..... 47

Załączniki:**Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia**Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego**Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych**Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 4. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego)....**Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 5. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy nie mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego)....**Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 6. Wykaz modułów zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa**Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 7. Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena**Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Tadeusz Kufel, członek PKA
członkowie:

1. prof. dr hab. Danuta Strahl – ekspert PKA
2. dr hab. Agata Niemczyk – ekspert PKA
3. dr Maria Gabrysowa – ekspert PKA ds. międzynarodowych
3. mgr Hanna Chrobak-Marszał – ekspert PKA ds. postępowania oceniającego
4. Bartosz Kasiński – ekspert PKA ds. studenckich

1.2. Informacja o procesie oceny

Wizytacja na Wydziale Gospodarki Międzynarodowej Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu na kierunku *gospodarka turystyczna* odbyła się z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2017/2018. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz pierwszy.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z procedurą oceny obowiązującą w Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytacja została poprzedzona zapoznaniem się Zespołu Oceniającego z Raportem Samooceny przedłożonym przez Uczelnię. Zespół Oceniający odbył także spotkanie organizacyjne w celu omówienia wykazu spraw wymagających wyjaśnienia z władzami Uczelni i ocenianej jednostki oraz ustalenia szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji; dokonano także podziału zadań pomiędzy członków Zespołu. Raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie Raportu Samooceny oraz dokumentacji przedstawionej w toku wizytacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac dyplomowych oraz zaliczeniowych, wizytacji bazy naukowo-dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami oraz studentami ocenianego kierunku, Samorządem Studenckim, przedstawicielami Kół Naukowych, Biura Karier oraz Biura Osób Niepełnosprawnych, z osobami odpowiedzialnymi za wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia, a także z interesariuszami zewnętrznymi, tj. przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego.

Przed zakończeniem wizyty dokonano wstępnych podsumowań, sformułowano uwagi i zalecenia, o których Przewodniczący Zespołu poinformował Władze Uczelni i Wydziału na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku

Nazwa kierunku studiów	Gospodarka turystyczna	
Poziom kształcenia (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	Studia I stopnia Studia II stopnia	
Profil kształcenia	Ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Stacjonarne / -	
Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek (w przypadku, gdy kierunek został przyporządkowany do więcej niż jednego obszaru kształcenia należy podać procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w liczbie punktów ECTS przewidzianej w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia)	Obszar nauk społecznych (100%)	
Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku (zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, Dz.U. 2011 nr 179 poz. 1065)	Dziedzina nauki ekonomiczne Dyscypliny: <i>Ekonomia,</i> <i>Finanse,</i> <i>Nauki o zarządzaniu,</i>	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia	Studia I stopnia 6 semestrów – 180 ECTS Studia II stopnia 4 semestry – 120 ECTS	
Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów	Studia I stopnia: - Zarządzanie turystyką w rozwoju - Zarządzanie przedsiębiorstwem turystycznym Studia II stopnia: - Międzynarodowy biznes turystyczny	
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów	Studia I stopnia – licencjat Studia II stopnia – magister	
Liczba nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego	Studia I stopnia (13 osób) Studia II stopnia (12 osób)	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	89 (I st.) 41 (II st.)	-
Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych	Studia I stopnia 1800 godzin Studia II stopnia 1200 godzin	-

3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Ocena stopnia spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadawalająca/ Częściowa / Negatywna
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	W pełni
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	W pełni
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	W pełni
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	W pełni
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	Wyróżniająca
Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia	W pełni
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	W pełni
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia	W pełni

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe argumenty i informacje oraz syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli 1.

.....

Tabela 1

Kryterium	Ocena spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadawalająca/ Częściowa
Uwaga: należy wymienić tylko te kryteria, w odniesieniu do których nastąpiła zmiana oceny	

¹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów kształcenia różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni

1.1. Koncepcja kształcenia

1.2. Badania naukowe w dziedzinie / dziedzinach nauki / sztuki związanej / związanych z kierunkiem studiów

1.3. Efekty kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

1.1.

Kierunek studiów *gospodarka turystyczna* należy do obszarów kształcenia w zakresie nauk społecznych w dziedzinie nauk ekonomicznych - efekty kształcenia z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych zostały przypisane do trzech dyscyplin: ekonomia (podstawowa), finanse oraz nauki o zarządzaniu. Takie osadzenie efektów kształcenia kierunku *gospodarka turystyczna*, w trzech dyscyplinach nauk ekonomicznych jest właściwe ze względu na szeroko wykładane treści i proponowane specjalności.

Oferta kształcenia na kierunku *gospodarka turystyczna* wynika bezpośrednio z misji i wizji UEP. W Strategii Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu na lata 2013-2020, jako misję w obszarze dydaktyki przyjęto „kształcenie studentów i doktorantów umożliwiające przygotowanie kadry na wysokim poziomie zdolnej skutecznie sprostać wyzwaniom rynku pracy i podejmować aktywność naukową”.

Aktualizacja Strategii Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu na lata 2017-2020 (przyjęta w maju 2017 r.) wskazuje na konieczność prowadzenia kształcenia z poszanowaniem tradycji uczelni utworzonej przez przedsiębiorców, zasad etyki, społecznej odpowiedzialności i wolności akademickiej, dla gospodarki służącej obecnym i przyszłym pokoleniom.

Realizacji tak sformułowanej misji służy „Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia na UEP”. Stanowi on „system założeń, celów, narzędzi i procedur związanych z projektowaniem, realizacją, oceną i doskonaleniem jakości procesu kształcenia”. System obejmuje działania zarówno o charakterze obligatoryjnym, jak i fakultatywnym (tzw. dobre praktyki).

Na kierunku *Gospodarka turystyczna* oferowane są następujące specjalności: *zarządzanie przedsiębiorstwem turystycznym* oraz *zarządzanie turystyką w regionie* (studia I°) oraz *międzynarodowy biznes turystyczny* (studia II°). Realizacja wyżej opisanych założeń koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku gwarantuje poziom wykształcenia poszukiwany przez pracodawców na współczesnym rynku turystycznym, w zakresie stanowisk średniego i wyższego szczebla zarządzania. Absolwenci są też przygotowani do podjęcia pracy w organizacjach i instytucjach rządowych i pozarządowych o wymiarze krajowym jak i międzynarodowym, co odpowiada wizji uczelni oraz celom władz Wydziału.

Koncepcja kształcenia kierunku *Gospodarka Turystyczna* była tworzona w ramach konsultacji ze środowiskiem biznesowym, jak i naukowym, w tym Polską Organizacją Turystyczną, Polską Izbą Turystyki, Polską Izbą Hotelarstwa, Ministerstwem Sportu i Turystyki. Konsultacje dotyczyły programu, treści i efektów kształcenia.

1.2.

Główne nurty oraz problematyka badań naukowych na Wydziale Gospodarki Międzynarodowej osadzone są w obszarze nauk społecznych i dziedzinie nauk ekonomicznych. Pracownicy naukowo-dydaktyczni prowadzą badania w dwóch wiodących dyscyplinach: ekonomii oraz naukach o zarządzaniu, uzupełniając je o badania z zakresu finansów (spośród nauk ekonomicznych), a także nauk o polityce i nauk o mediach (z dziedziny nauk społecznych). Szczegółowa tematyka badań naukowych prowadzonych na Wydziale jest ściśle związana z

ofertą kształcenia oraz kompetencjami przekazywanymi studentom. Wyniki badań znajdują odzwierciedlenie w publikacjach oraz referatach prezentowanych na konferencjach. Mają również przełożenie na wykładane przez pracowników przedmioty i zakładane efekty kształcenia.

Pracownicy siedmiu Katedr Wydziału Gospodarki Międzynarodowej prowadzą badania naukowe w szerokim zakresie, ale tematyka badań Katedry Turystyki ściśle nawiązuje do ocenianego kierunku, a są to tematy: jakość pracy w turystyce, kapitał ludzki w gospodarce turystycznej, transfer wiedzy z uczelni do praktyki w gospodarce turystycznej, rozwój zrównoważony w turystyce, internacjonalizacja funkcji turystycznej miast, działalność *convention bureaux* i współpraca sieciowa w turystyce biznesowej, funkcjonowanie przedsiębiorstw turystycznych, regionalne aspekty rozwoju turystyki, marketing w turystyce, zachowania konsumentów w turystyce, wykorzystanie nowych technologii w turystyce, programowanie i ocena efektywności inwestycji w turystyce;

Na aktualizację treści programowych i przekazywanie najnowszej wiedzy studentom kierunku Gospodarka turystyczna ma wpływ udział pracowników Wydziału w licznych projektach. Należą do nich badania własne, statutowe oraz projekty finansowane grantami NCN.

Specjalizacje pracowników związanych z kierunkiem *Gospodarka turystyczna* obejmują ekonomikę i zarządzanie przedsiębiorstwami turystycznymi i usługowymi, zarządzanie i marketing terytorialny (w tym marketing międzynarodowy), rachunkowość i finanse przedsiębiorstw turystycznych, transport, handel, usługi bankowe i ubezpieczeniowe dla turystów. W ostatnich latach prace badawcze stają się coraz bardziej interdyscyplinarne, a istotna ich część ma charakter badań stosowanych, wykonywanych na rzecz praktyki gospodarczej, w tym biznesu turystycznego.

Na kierunku realizowane są, w ramach badań statutowych, własnych, grantów zewnętrznych, programu Erasmus+, w ramach konkursu Partnerstwa strategiczne na rzecz szkolnictwa wyższego (2) oraz z Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego (1), takie projekty badawcze jak np. Determinanty wzrostu konkurencyjności przedsiębiorstw turystycznych; Konkurencyjność regionów turystycznych; Rozwój zrównoważony w turystyce – ujęcie lokalne; Nowe zachowania konsumentów na rynku turystycznym, zaś w ramach konkursu ETIUDA (1), PRELUDIUM (7), SONATA (9) i OPUS (10) bezpośrednio związane z gospodarką turystyczną jak np.. Znaczenie funkcji turystycznej w procesie internacjonalizacji miast; Determinanty zdolności do absorpcji innowacji w gospodarce turystycznej w zakresie odnawialnych źródeł energii; Jakość pracy w procesie budowania potencjału konkurencyjnego w gospodarce turystycznej; Wpływ innowacji na wartość przedsiębiorstw hotelarskich; Rola *convention bureau* w kształtowaniu konkurencyjności miasta; Inter-regionalne efekty aglomeracji w turystyce w Polsce – identyfikacja i pomiar z wykorzystaniem informacji geostatystycznej; Transfer wiedzy z uczelni wyższych do przedsiębiorstw – uwarunkowania i znaczenie dla innowacyjności gospodarki turystycznej.

Prowadzone prace badawcze znajdują swoje odzwierciedlenie w awansach naukowych kadry zatrudnionej na Wydziale Gospodarki Międzynarodowej. W ostatnich pięciu latach Rada Wydziału (posiadająca uprawnienia do nadawania stopnia doktora i doktora habilitowanego w dyscyplinie *ekonomia* oraz doktora w dyscyplinie *nauki o zarządzaniu*) prowadziła 4 pozytywnie zakończone postępowania o nadanie tytułu naukowego profesora, stopień doktora habilitowanego w dyscyplinie ekonomia uzyskało 7 osób, w tym 4 pracowników Wydziału, stopień doktora nadano 52 osobom, w tym 33 osobom w dyscyplinie ekonomia, 19 osobom w dyscyplinie nauk o zarządzaniu, z których 14 zostało zatrudnionych na Wydziale.

Decyzją Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w 2017 roku Wydział Gospodarki Międzynarodowej otrzymał **kategorię A** za osiągnięcia naukowe i twórcze, potencjał naukowy, praktyczne i pozostałe efekty działalności naukowej i artystycznej.

Studenci kierunku *Gospodarka turystyczna* umiejętności badawcze nabywają przede wszystkim podczas zajęć specjalnościowych oraz seminariów. Mają oni możliwość przygotowania prac dyplomowych na zapotrzebowanie praktyki gospodarczej, korzystając z danych udostępnionych przez przedsiębiorstwa. W procesie zdobywania przez studentów kompetencji badawczych szczególną rolę odgrywa działalność studenckich kół naukowych. Na Wydziale Gospodarki Międzynarodowej czynnych jest 7 studenckich kół naukowych. Dla kształcenia na kierunku *Gospodarka turystyczna* szczególnie ważna jest działalność Studenckiego Centrum Badań Turystycznych EXPLORERS, w ramach którego studenci biorą aktywny udział w projektach badawczych własnych lub kierowanych przez pracowników naukowych Katedry Turystyki. W latach 2012-2017 zrealizowano łącznie 12 projektów z udziałem studentów. Potwierdzeniem wysokiej jakości prac badawczych studentów kierunku *Gospodarka turystyczna* jest ich aktywność publikacyjna oraz liczne wystąpienia na konferencjach - w latach 2012-2017 na konferencjach i seminariach naukowych przedstawiono 16 referatów, które zostały opublikowane.

Na efekty kształcenia oraz modyfikacje treści i szerzej procesu dydaktycznego istotny wpływ ma także współpraca z ośrodkami zagranicznymi prowadzącymi kształcenie w zakresie ekonomiki turystyki.

1.3.

Efekty kształcenia dla studiów I stopnia o profilu ogólnoakademickim przyjęto uchwałą nr 110 (2011/2012) Senatu Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu z dnia 29 maja 2012 roku w sprawie określenia efektów kształcenia, do których są dostosowane plany studiów i programy kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów pierwszego stopnia, prowadzonych od roku akademickiego 2012/2013 na Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu. Efekty kształcenia dla kierunku *gospodarka turystyczna* zostały umiejscowione w obszarze nauk społecznych, dziedzina nauk ekonomicznych, dyscyplin naukowych: *ekonomia* (podstawowa) oraz *finanse i nauki o zarządzaniu*.

Określono dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia wspólne efekty kształcenia, w tym: 17 efektów kształcenia w zakresie wiedzy, 16 umiejętności i 7 związanych z kompetencjami społecznymi. Analiza opisu efektów pozwala uznać, iż odnoszą się one prawidłowo do 3 dyscyplin nauk ekonomicznych. Należy jednak zwrócić uwagę, że nie wszystkie efekty wpisują się stricte w kierunek *gospodarka turystyczna*, a dotyczą szeroko rozumianych studiów ekonomicznych. W zbiorze efektów kierunkowych nie uwzględniono wprost efektów dotyczących praktyk zawodowych, tylko powiązano je pośrednio z ogólnie sformułowanymi efektami kierunkowymi, natomiast uwzględniono efekty dotyczące znajomości języka obcego na poziomie B2.

Efekty z zakresu kompetencji społecznych wskazują na możliwość dalszej edukacji jak np.: efekt K1_K01 *zna ograniczenia własnej wiedzy oraz umiejętności i rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie oraz pogłębiania i uzupełniania nabytej wiedzy i umiejętności; wyznacza kierunki własnego rozwoju i uczenia się*.

Analiza sylabusów pozwala uznać, że efekty przedmiotowe zachowują pełną spójność z efektami kierunkowymi. Efekty przedmiotowe zostały odniesione do efektów kierunkowych. Przyporządkowania te są zasadne, czego dowodzą przywołane w raporcie samooceny efekty kształcenia dla przedmiotu np. *Podstawy turystyki*:

1. Efekty kształcenia w zakresie wiedzy:	
2. K1_W02	student zna i rozumie podstawowe pojęcia stosowane w turystyce
3. K1_W10	student klasyfikuje uwarunkowania rozwoju turystyki w Polsce i na świecie i jej funkcje społeczno-gospodarcze

4. K1_W02, K1_W10	student zna i rozumie heterogeniczny charakter usług turystycznych
5. K1_W05, K1_W10	student wskazuje i objaśnia współczesne trendy w turystyce
6. Efekty kształcenia w zakresie umiejętności:	
7. K1_U03	student umie identyfikować czynniki wpływające na turystykę i jej skutki w wymiarze społeczno-gospodarczym
8. K1_U09	student prawidłowo posługuje się pojęciami z zakresu turystyki
9. K1_U03, K1_U04	student potrafi dokonywać obserwacji i analiz podstawowych procesów zachodzących w usługach turystycznych
10. Efekty kształcenia w zakresie kompetencji społecznych:	
11. K1_K02, K1_K05	student potrafi pracować w grupie, przyjmując w niej różne role
12. K1_K03	student potrafi określić priorytety służące realizacji określonego zadania
13. K1_K01	student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę

Efekty kształcenia dla studiów II stopnia o profilu ogólnoakademickim przyjęto uchwałą nr 111 (2011/2012) Senatu Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu z dnia 29 maja 2012 roku w sprawie określenia efektów kształcenia, do których są dostosowane plany studiów i programy kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów drugiego stopnia, prowadzonych od roku akademickiego 2012/2013 na Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu. Efekty kształcenia dla kierunku gospodarka turystyczna zostały umiejscowione w obszarze nauk społecznych, dziedzina nauk ekonomicznych, dyscyplin naukowych: *ekonomia* (podstawowa) oraz *finanse i nauki o zarządzaniu*.

Określono dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych II stopnia wspólne efekty kształcenia, w tym: 17 efektów kształcenia w zakresie wiedzy, 16 umiejętności i 7 związanych z kompetencjami społecznymi. Analiza opisu efektów pozwala uznać, iż odnoszą się one, zgodnie ze wskazaniami do dyscypliny dla kierunku. W zbiorze efektów kierunkowych nie uwzględniono wprost efektów dotyczących praktyk zawodowych, tylko powiązano je pośrednio z ogólnie sformułowanymi efektami kierunkowymi, natomiast uwzględniono efekty dotyczące znajomości języka obcego na poziomie B2+.

Efekty z zakresu kompetencji społecznych wskazują na możliwość dalszej edukacji jak np.: efekt K2_K01 *zna ograniczenia własnej wiedzy oraz umiejętności i rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie oraz pogłębiania i uzupełniania nabytej wiedzy i umiejętności, rozszerzone o wymiar interdyscyplinarny; oraz potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób*.

Analiza sylabusów pozwala uznać, że efekty przedmiotowe zachowują pełną spójność z efektami kierunkowymi. Efekty przedmiotowe zostały odniesione do efektów kierunkowych. Przyporządkowania te są zasadne, czego dowodzą przywołane w raporcie samooceny efekty kształcenia dla przedmiotu np. *Internacjonalizacja gospodarki turystycznej*:

Moduł:	„Internacjonalizacja gospodarki turystycznej”
Cele kształcenia dla modułu:	1) znajomość podstawowych zagadnień z zakresu gospodarki turystycznej (istota, zagadnienia definicyjne, sektory gospodarki turystycznej, określenie potencjału gospodarki turystycznej dla procesu internacjonalizacji); 2) znajomość zagadnień związanych z globalizacją gospodarki turystycznej (istota, przesłanki, globalizacja a turystyka - związki, globalne trendy w popycie i podaży turystycznej);

	3) znajomość z zakresu internacjonalizacji gospodarki turystycznej (istota, zagadnienia definicyjne, uwarunkowania internacjonalizacji, teorie internacjonalizacji, klasyfikacja i charakterystyka form internacjonalizacji przedsiębiorstw turystycznych, strategie internacjonalizacji przedsiębiorstw turystycznych, transnarodowe korporacje w turystyce); 4) znajomość strategii marketingowych w działalności międzynarodowej przedsiębiorstw turystycznych (marketing globalny - zagadnienia definicyjne, elementy i strategie marketingu globalnego).
Efekty kształcenia w zakresie wiedzy:	
K2_W02, K2_W05, K2_W15	student ma uporządkowaną wiedzę ogólną z zakresu gospodarki turystycznej i potrafi zdefiniować podstawowe pojęcia związane z gospodarką turystyczną
K2_W5; K2_W7	student posiada wiedzę z zakresu globalizacji gospodarki turystycznej, rozumie związek: globalizacja a turystyka oraz zna globalne trendy w popycie i podaży turystycznej
K2_W02	student posiada wiedzę z zakresu internacjonalizacji gospodarki turystycznej, rozumie uwarunkowania internacjonalizacji, zna teorie internacjonalizacji oraz formy i strategie internacjonalizacji przedsiębiorstw turystycznych
K2_W14	student zna podstawowe strategie marketingowe w działalności międzynarodowej przedsiębiorstw turystycznych
Efekty kształcenia w zakresie umiejętności:	
K2_U02, K2_U06	student potrafi wykorzystać podstawową wiedzę teoretyczną do szczegółowego opisu praktycznego
K2_U02, K2_U06, K2_U07	student posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy z zakresu internacjonalizacji gospodarki turystycznej do prowadzenia międzynarodowej działalności przedsiębiorstw turystycznych
K2_U02	student posiada umiejętności przygotowania i prezentowania w formie ustnej i pisemnej wyników własnych działań i badań dotyczących zagadnień badań rynku turystycznego
K2_U03, K2_U07, K2_U13	student potrafi dopasować odpowiednią strategię internacjonalizacji w prowadzeniu międzynarodowej działalności przedsiębiorstw turystycznych oraz wskazuje na rekomendacje ją udoskonalające
Efekty kształcenia w zakresie kompetencji społecznych:	
K2_K02, K2_K03, K2_K05	student wykazuje się umiejętnością komunikowania się z jednostką i grupami społecznymi w zakresie istotnych problemów gospodarki turystycznej
K2_K02, K2_K05	student potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role
K2_K01	student potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Kierunek studiów *gospodarka turystyczna* należy do obszarów kształcenia w zakresie nauk społecznych w dziedzinie nauk ekonomicznych i zostały przypisane do trzech dyscyplin: ekonomia (podstawowa), finanse oraz nauki o zarządzaniu.

Oferta kształcenia na kierunku *gospodarka turystyczna* - kierunku unikatowego powstałego w 2011 roku, wynika bezpośrednio z misji i wizji UEP.

Na kierunku *Gospodarka turystyczna* oferowane są specjalności: *zarządzanie przedsiębiorstwem turystycznym* oraz *zarządzanie turystyką w regionie* (studia I^o) oraz *międzynarodowy biznes turystyczny* (studia II°) poszukiwane przez pracodawców na współczesnym rynku turystycznym.

Tematyka badań naukowych prowadzonych na Wydziale jest ściśle związana z ofertą kształcenia oraz kompetencjami przekazywanymi studentom. Wyniki badań znajdują odzwierciedlenie w publikacjach oraz referatach prezentowanych na konferencjach. Mają również przełożenie na wykładane przez pracowników przedmioty i zakładane efekty kształcenia.

Specjalizacje pracowników związanych z kierunkiem *Gospodarka turystyczna* obejmują ekonomikę i zarządzanie przedsiębiorstwami turystycznymi i usługowymi, zarządzanie i marketing terytorialny (w tym marketing międzynarodowy), rachunkowość i finanse przedsiębiorstw turystycznych, transport, handel, usługi bankowe i ubezpieczeniowe dla turystów. Wydział Gospodarki Międzynarodowej posiadająca uprawnienia do nadawania stopnia doktora i doktora habilitowanego w dyscyplinie *ekonomia* oraz doktora w dyscyplinie *nauki o zarządzaniu*. Decyzją Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w 2017 roku Wydział Gospodarki Międzynarodowej otrzymał **kategorię A** za osiągnięcia naukowe.

Efekty kształcenia dla kierunku *gospodarka turystyczna* odnoszą się do wskazanych przez Senat Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu dyscyplin naukowych: ekonomia (podstawowa) oraz nauki o zarządzaniu i na ogół poprawnie określają zakres kształcenia w tym obszarze. Słabszą stroną sformułowania efektów jest zbyt ogólny charakter pewnej ich części nie odnoszący się stricte do profilu kierunku, tj. *gospodarki turystycznej*.

Dobre praktyki

Silne powiązanie prowadzonych badań z kształceniem na ocenianym kierunku.

Zalecenia

Brak

Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

2.1. Program i plan studiów - dobór treści i metod kształcenia

2.2. Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia

2.3. Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

2.1.

Program kształcenia dla studiów pierwszego stopnia realizowanych na Wydziale Gospodarki Międzynarodowej UE w Poznaniu obejmuje 6 semestrów, liczba godzin zajęć dydaktycznych na nich realizowanych wynosi 1800 na studiach stacjonarnych i 1080 na studiach niestacjonarnych, a liczba punktów ECTS wymaganych do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia wynosi 180.

Zajęcia dydaktyczne podzielone są na cztery bloki: blok A, obejmujący zajęcia umożliwiające **nabycie podstawowej wiedzy, umiejętności i innych kompetencji**; blok B, obejmujący zajęcia umożliwiające nabycie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji **związanych z kierunkiem kształcenia**; blok C, obejmujący zajęcia umożliwiające nabycie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji **związanych ze specjalnością**; blok D(B), obejmujący zajęcia umożliwiające nabycie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji **związanych z kierunkiem kształcenia, wykładane w języku obcym**.

Na pierwszym roku studiów największy udział w planie zajęć mają przedmioty zaliczone do bloku A, a na ostatnim roku studiów przedmioty zaliczone do bloku C.

Struktura planu studiów według bloków zajęć (I stopień)

Studia stacjonarne			Studia niestacjonarne		
Blok	Liczba godzin	Liczba punktów ECTS	Blok	Liczba godzin	Liczba punktów ECTS
A	480 (27%)	52 (29%)	A	298 (28%)	53 (29%)
B	510 (28%)	43 (24%)	B	290 (27%)	41 (23%)
C	540 (30%)	66 (37%)	C	342 (32%)	73 (41%)
D(B)	270 (15%)	19 (11%)	D(B)	150 (14%)	13 (7%)
Razem	1800	180	Razem	1080	180

Program studiów prowadzi od wiedzy ogólnej, poprzez podstawową do kierunkowej i specjalizacyjnej, umożliwiając nabywanie umiejętności zintegrowanych z oferowaną wiedzą. Sekwencja modułów nie budzi zastrzeżeń i pozwala na wykorzystywanie wiedzy i umiejętności w modułach oferowanych na semestrach wyższych z semestrów poprzednich. Wymiar zajęć i oszacowane przypisane punkty ECTS są zasadne i umożliwiają nabycie zakładanych efektów kształcenia zarówno na poziomie kierunku, jak i poszczególnych przedmiotów. Praca własna uwzględnia przygotowanie do zajęć i egzaminów. Treści kształcenia dobrze budują zakres programowy oferowanych specjalności i są zgodne z zakładanymi efektami kształcenia.

Program realizowany jest poprzez takie formy zajęć jak np. wykłady, ćwiczenia, warsztaty terenowe i inne. Udział wykładów i ćwiczeń w łącznej liczbie godzin wynosi po 50%. Ponadto program studiów umożliwia studentom wybór modułów zajęć, do których przypisano 37% ogólnej liczby punktów ECTS. Program studiów nie obejmuje praktyki zawodowej, której oczekują studenci ocenianego kierunku.

Integralną częścią programu kształcenia na pierwszym stopniu są zajęcia terenowe, których wymiar wynosi 4 dni. Celem ich jest ocena przez studentów dostosowania infrastruktury turystycznej odwiedzanego regionu do potrzeb ruchu turystycznego, zapoznanie studentów ze sposobami promocji regionu turystycznego, sprawdzenie umiejętności tworzenia przez studentów kompleksowego produktu turystycznego oraz praktyczne ćwiczenie przez studentów umiejętności z zakresu przewodnictwa i pilotażu wycieczek. Zadanie studentów polega na samodzielnym przygotowaniu, realizacji i rozliczeniu wszystkich elementów imprezy turystycznej. W latach 2012-2017 studenci studiów pierwszego stopnia uczestniczyli w zajęciach terenowych realizowanych na terenie Sudetów Zachodnich, Sudetów Środkowych, Trójmiasta, Krakowa oraz Lwowa.

Program kształcenia dla studiów drugiego stopnia realizowanych na Wydziale Gospodarki Międzynarodowej UE w Poznaniu obejmuje 4 semestry, liczba godzin zajęć dydaktycznych na nich realizowanych wynosi 1200 na studiach stacjonarnych i 720 na studiach niestacjonarnych, a liczba punktów ECTS wymaganych do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia wynosi 120.

Zajęcia dydaktyczne podzielone są na cztery bloki: blok A, obejmujący zajęcia umożliwiające **nabycie podstawowej wiedzy, umiejętności i innych kompetencji**; blok B, obejmujący zajęcia umożliwiające nabycie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji **związanych z kierunkiem kształcenia**; blok C, obejmujący zajęcia umożliwiające nabycie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji **związanych ze specjalnością**; blok D(B), obejmujący zajęcia umożliwiające nabycie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji **związanych z kierunkiem kształcenia, wykładane w języku obcym**.

Na pierwszym roku studiów największy udział w planie zajęć mają przedmioty zaliczone do bloku A, a na ostatnim roku studiów przedmioty zaliczone do bloku C.

Struktura planu studiów według bloków zajęć (II stopień)

Studia stacjonarne			Studia niestacjonarne		
Blok	Liczba godzin	Liczba punktów ECTS	Blok	Liczba godzin	Liczba punktów ECTS
A	330 (28%)	33 (28%)	A	198 (28%)	33 (28%)
B	390 (33%)	36 (30%)	B	234 (33%)	36 (30%)
C	360 (30%)	42 (35%)	C	216 (30%)	42 (35%)
D(B)	120 (10%)	9 (8%)	D(B)	72 (10%)	9 (8%)
Razem	1200	120	Razem	720	120

Program studiów prowadzi od wiedzy ogólnej, poprzez podstawową do kierunkowej i specjalizacyjnej, umożliwiając nabywanie umiejętności zintegrowanych z oferowaną wiedzą. Sekwencja modułów nie budzi zastrzeżeń i pozwala na wykorzystywanie wiedzy i umiejętności w modułach oferowanych na semestrach wyższych z semestrów poprzednich. Wymiar zajęć i oszacowane przypisane punkty ECTS są zasadne i umożliwiają nabycie zakładanych efektów kształcenia zarówno na poziomie kierunku jak i poszczególnych przedmiotów. Praca własna uwzględnia przygotowanie do zajęć i egzaminów. Treści kształcenia dobrze budują zakres programowy oferowanej specjalności i są zgodne z zakładanymi efektami kształcenia.

Program realizowany jest poprzez takie formy zajęć jak np. wykłady, ćwiczenia, laboratoria, warsztaty terenowe i inne. Udział wykładów i ćwiczeń w łącznej liczbie godzin wynosi po 50%. Udział wykładów w łącznej liczbie godzin stanowi 59%, a udział ćwiczeń 41%. Ponadto program studiów umożliwia studentom wybór modułów zajęć, do których przypisano 49% ogólnej liczby punktów ECTS. Grupę zajęć do wyboru na drugim stopniu studiów tworzą przedmioty zaliczone do bloku C, niektóre przedmioty zaliczone do bloku D(B) oraz niektóre przedmioty zaliczone do bloku A.

Integralną częścią programu kształcenia na drugim stopniu są zajęcia terenowe, w których studenci samodzielnie przygotowują program turystyczny, dokonują rezerwacji i organizacji zajęć a także przygotowują spotkania z praktykami z obsługi ruchu turystycznego i zarządzania turystyką w regionach, dzięki czemu poznają potrzeby rynku pracy w turystyce, a praktycy mogą poznać oczekiwania studentów, co do miejsca przyszłego zatrudnienia, (co potwierdzili przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego podczas spotkania z ZO PKA). W latach 2012-2017 studenci studiów drugiego stopnia uczestniczyli w zajęciach terenowych realizowanych na terenie Dolnego Śląska, Pomorza Zachodniego, Gdańska i Torunia, Krakowa oraz Pragi.

Na ocenianym kierunku studiów zajęcia są prowadzone w oparciu o następujące metody dydaktyczne: debata, praca grupowa, dyskusja, praca indywidualna, praca z wykorzystaniem specjalistycznego sprzętu oraz oprogramowania komputerowego. Studenci poinformowali ZO PKA, że w ich opinii, metody te pozwalają na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, a także zapewniają udział w badaniach naukowych. Studenci są motywowani do samodzielnej pracy, zarówno na zajęciach, jak i poza nimi, poprzez indywidualne podejście do studenta osób prowadzących zajęcia, ciekawą tematykę zajęć oraz możliwość zdobycia dodatkowych punktów za aktywność, które mogą przełożyć się ocenę końcową z danego przedmiotu. Nauczyciele są dostępni dla studentów poza zajęciami dydaktycznymi podczas konsultacji, które odbywają się przynajmniej dwa razy w tygodniu. Podczas spotkania z ZO PKA, studenci poinformowali, że są w pełni zadowoleni ze swoich harmonogramów zajęć, które uwzględniają przerwy pomiędzy zajęciami, wystarczająco długie na załatwienie spraw studenckich lub zjedzenie posiłku.

Jednostka zlikwidowała możliwość wyboru specjalności, zarówno na studiach pierwszego, jak i drugiego stopnia, tłumacząc to zbyt małą liczbą studentów na ocenianym kierunku. Na studiach I stopnia prowadzone są jedynie zajęcia w ramach specjalności *zarządzanie przedsiębiorstwem turystycznym*, a na studiach II stopnia, w ramach specjalności *międzynarodowy biznes turystyczny*. Program studiów I i II stopnia przewiduje wybór przez studentów przedmiotów obieralnych. Studenci poinformowali ZO PKA, że rozumieją argumenty władz jednostki przemawiające za zlikwidowaniem rzadziej uruchamianych specjalności.

Rozmowy z kadrami nauczającą oraz przegląd dokumentacji prac etapowych podczas wizytacji potwierdziły stosowanie wskazanych w sylabusach metod dydaktycznych (prezentacje multimedialne, dyskusja, burza mózgów, analiza przypadków). Realizacja efektów określonych dla języków obcych odbywa się na lektoratach prowadzonych w małych grupach.

Studenci kierunku mają możliwość uczestniczenia w zajęciach prowadzonych w językach obcych. Na ofertę tę składają się lektoraty z dwóch języków obcych; wykłady do wyboru prowadzone w językach obcych oraz wykłady odbywające się w ramach zajęć otwartych, z których część prowadzona jest w językach obcych przez przedstawicieli nauki i praktyki gospodarczej. Proces dydaktyczny przygotowuje studentów do osiągnięcia umiejętności na poziomie B2 (I stopień) oraz B2+ (II stopień).

W procesie dydaktycznym na studiach I i II stopnia, szczególny nacisk kładzie się na przekazywanie słuchaczom wiedzy oraz wykształcenie umiejętności jej zastosowania w praktyce gospodarczej, a także prowadzenia badań naukowych. Zachęca się studentów do pracy własnej i samodzielności w poszukiwaniu dodatkowych źródeł informacji dotyczących poruszanych na zajęciach zagadnień. Studenci biorą aktywny udział w projektach badawczych własnych lub kierowanych przez pracowników naukowych Katedry Turystyki. W latach 2012-2017 zrealizowano łącznie 12 projektów z udziałem studentów. Potwierdzeniem wysokiej jakości prac badawczych studentów kierunku *Gospodarka turystyczna* jest ich aktywność publikacyjna oraz liczne wystąpienia na konferencjach. W latach 2012-2017 na konferencjach i seminariach naukowych przedstawiono 16 referatów, które wszystkie zostały opublikowane.

Wybitnie uzdolnieni studenci mogą się ubiegać o realizację studiów albo ich określonej części według indywidualnych programów studiów, w tym planów studiów, które realizują pod opieką indywidualnego opiekuna naukowego. Studenci będący w trudnej sytuacji rodzinnej, niepełnosprawni lub przewlekle chorzy mogą ubiegać się o studiowanie według indywidualnej organizacji zajęć, która umożliwia wybór grup zajęciowych, za zgodą prowadzącego przedmiot. Studenci z niepełnosprawnościami mogą ponadto liczyć na udział w zajęciach tłumacza języka migowego oraz ubiegać się o nieodpłatne, dodatkowe godziny z danego przedmiotu. Studenci poinformowali ZO PKA, że możliwości indywidualizacji procesu kształcenia, które oferuje im uczelnia, w pełni ich satysfakcjonują i korzystają z nich w razie potrzeby.

2.2.

Przegląd prac dyplomowych i etapowych pozwala uznać, że nauczyciele prowadzący kształcenie na kierunku monitorują postępy studentów w uczeniu się i weryfikują osiąganie efektów kształcenia. Szczegółowe sposoby weryfikacji efektów ujęte są w sylabusach. Podstawowymi sposobami weryfikacji efektów kształcenia są w zakresie wiedzy: egzaminy w formie zadań, zagadnień problemowych lub testowych, udział w dyskusji na ćwiczeniach i wykładach, w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych - prace pisemne uwzględniające studia przypadków, zadania praktyczne, prace projektowe, aktywność studentów na ćwiczeniach. Dobór metod weryfikacji jest właściwy i odpowiada potrzebom określonym w efektach. Efekty końcowe weryfikowane są w procesie dyplomowania. Proces dyplomowania obejmuje udział w seminarium dyplomowym, opracowanie pracy licencjackiej/magisterskiej, ocenę pracy i egzamin dyplomowy który obejmuje odpowiedzi studenta na trzy pytania. Prace

poddawane są weryfikacji antyplagiatowej. Oceniane są przez opiekuna pracy i recenzenta. Przegląd prac dyplomowych wskazuje na ich zróżnicowany poziom. Niemniej jednak zdarzają się prace, których temat nie jest związany stricte z kierunkiem, np.: 3 prace licencjackie: - *Zarządzanie łańcuchem dostaw w przedsiębiorstwie odzieżowym na przykładzie firmy ZARA*, - *Wpływ globalizacji na tempo spływania i komercjalizację kultury, na przykładzie powiatu bolesławieckiego*, - *Rozwój inwestycji deweloperskich na przykładzie gminy Dopiewo*, a także prace magisterskie: *Franchising czy samodzielne prowadzenie działalności gospodarczej w oparciu o DP Drogerie Polskie*; *Proces wejścia firmy na rynek zagraniczny na przykładzie spółki CD Projekt SA*.

Ponadto należy podkreślić, że prace magisterskie nie różnią się od prac licencjackich co do sposobu rozwiązania problemu w zakresie metod badawczych, np. analizy statystyczne odnoszą się tylko do podstawowych miar - wskaźników struktury.

Zasady zaliczenia poszczególnych przedmiotów są dostępne w sylabusach oraz przedstawiane studentom na pierwszych zajęciach z danego przedmiotu, jednak nie zawsze są one przestrzegane. Studenci ocenianego kierunku, wskazali przedmiot badania jakościowe, który jest realizowany podczas V semestru studiów I stopnia, na którym prowadzący zmienił zasady jego zaliczenia na tydzień przed końcem tych zajęć. Zasady te w stopniu znaczącym odbiegały od tych ogłoszonych podczas pierwszych zajęć i zapisanych w sylabusie tego przedmiotu.

Studenci poinformowali ZO PKA, że mają wgląd do swoich ocenionych prac pisemnych, w szczególności podczas zajęć oraz konsultacji. Nauczyciele omawiają wspólnie ze studentami popełnione błędy i wyjaśniają wszelkie wątpliwości. Prowadzący reagują na zachowania nieuczciwe podczas procedur weryfikacji stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Student przyłapany na niesamodzielności podczas pracy traci możliwość zaliczenia przedmiotu lub zdania egzaminu w danym terminie i ma możliwość powtórnego przystąpienia do zaliczenia lub egzaminu, o ile nie wykorzystał wszystkich przysługujących mu terminów. Studenci poinformowali ZO PKA, że wiedzą czym jest egzamin lub zaliczenie w formie komisyjnej oraz kiedy i na jakich zasadach można się o nie ubiegać, jednak do tej pory nie mieli potrzeby z tej formy korzystać. Studenci pozytywnie oceniają organizację sesji egzaminacyjnych. W jednym dniu odbywa się maksymalnie jeden egzamin.

Studenci z niepełnosprawnościami, podczas zaliczeń i egzaminów, mogą ubiegać się o zmianę formy zaliczenia lub egzaminu z pisemnej na ustną i odwrotnie, otrzymywać specjalnie przystosowane arkusze egzaminacyjne oraz ubiegać się o pomoc tłumacza języka migowego.

2.3.

Rekrutacja na kierunek *gospodarka turystyczna* odbywa się zgodnie z zasadami określonymi w Uchwale Senatu Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu na każdy rok akademicki. Warunkiem przyjęcia na I rok studiów jest posiadanie świadectwa maturalnego, złożenie odpowiednich dokumentów i spełnienie przyjętych przez Senat kryteriów.

Postępowanie kwalifikacyjne przy przyjęciach na stacjonarne studia pierwszego stopnia ma charakter konkursowy i uwzględnia punkty procentowe z przedmiotów kwalifikacyjnych do UEP (język obcy, matematyka oraz geografia/historia/informatyka), zdawanych przez kandydata w ramach egzaminu maturalnego.

Studia stacjonarne drugiego stopnia na kierunku *Gospodarka turystyczna* mogą podjąć absolwenci publicznych i niepublicznych szkół wyższych, którzy legitymują się dyplomem ukończenia studiów pierwszego lub drugiego stopnia. Przyjęcie absolwentów Akademii Ekonomicznej w Poznaniu/Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu na studia stacjonarne drugiego stopnia, w ramach puli miejsc dla absolwentów, odbywa się na podstawie średniej ocen ze studiów. Przyjęcie pozostałych kandydatów na stacjonarne studia drugiego stopnia odbywa

się na podstawie wyników pisemnego testu kwalifikacyjnego, obejmującego ogólną wiedzę w dziedzinie nauk ekonomicznych i kierunkową (łącznie 60 pytań).

ZO PKA stwierdza iż zasady rekrutacji zostały przedstawione kandydatom w sposób zwięzły i przejrzysty, jednak, w przypadku studiów II stopnia, nie są one jednakowe dla wszystkich kandydatów.

Zasady i warunki potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym zawarte są w Regulaminie przyjętym Uchwałą nr 81 (2014/2015) Senatu Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu z dnia 22 maja 2015 r. Za przeprowadzanie procedury potwierdzenia efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów odpowiada Wydziałowa Komisja ds. Potwierdzania Efektów Uczenia się.

Zasady dyplomowania na Wydziale są zgodne z Regulaminem Studiów. Student w celu uzyskania dyplomu jest zobowiązany uzyskać w toku studiów 180 p ECTS, opracować pracę dyplomową i otrzymać pozytywne oceny opiekuna pracy i recenzenta, złożyć egzamin dyplomowy z wynikiem pozytywnym. Ogólny wynik na dyplomie uwzględnia ocenę pracy dyplomowej, ocenę egzaminu dyplomowego i średnią ocenę uzyskaną w okresie studiów.

Zasady dyplomowania są przedstawiane studentom podczas seminarium dyplomowego, które rozpoczyna się na IV semestrze – w przypadku studiów I stopnia, i na II semestrze – w przypadku studiów II stopnia. Temat pracy dyplomowej studenci ustalają wspólnie z wybranymi przez siebie opiekunami prac. W uczelni funkcjonuje system antyplagiatowy, który jest wykorzystywany podczas procesu dyplomowania.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

- Program studiów kierunku *gospodarka turystyczna* wyodrębnia odpowiednie grupy modułów przypisując im właściwą liczbę godzin i punktów ECTS.
- Czas przewidziany na realizację całego programu jak i poszczególnych modułów pozwala na realizację zakładanych efektów kształcenia.
- Treści kształcenia są podporządkowane efektom kształcenia i integrują wiedzę z umiejętnościami. Również formy zajęć i metody dydaktyczne dostosowane są do ogólnoakademickiego profilu kształcenia.
- Weryfikacja efektów, oparta na zaliczeniach i egzaminach, jest rzetelna. Dobór sposobów weryfikacji efektów uwzględnia specyfikę efektów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
- Proces dyplomowania obejmuje seminarium, przygotowanie pracy dyplomowej i zdanie egzaminu dyplomowego przed odpowiednią Komisją. Zasady rekrutacji na studia I i II stopnia są przejrzyste.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

- Wprowadzić zróżnicowanie wymagań dla prac dyplomowych na studiach I oraz II stopnia.

Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

3.1. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia

3.2. Publiczny dostęp do informacji

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

3.1.

W Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu wprowadzono model zarządzania jakością kształcenia, w ramach którego wyróżniono główne obszary zapewniania jakości kształcenia, w tym trzy związane z programem kształcenia, tj.:

- zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd planów studiów i programów kształcenia i związanych z nimi efektów kształcenia,
- doskonalenie organizacji procesu dydaktycznego oraz opracowanie procedur zapewnienia jakości kształcenia, a także
- włączenie w proces zapewnienia jakości kształcenia studentów oraz pracodawców, poprzez zbieranie opinii studentów i absolwentów na temat realizacji procesu dydaktycznego, oraz opinii pracodawców o poziomie wykształcenia zatrudnianych absolwentów.

Funkcjonujący w Uczelni system zapewniania jakości kształcenia został zbudowany na podstawie Uchwały nr 72 (2012/2013) Senatu UEP z dnia 22 lutego 2013 r. oraz udoskonalony Uchwałami: nr 6 (2013/2014) z dnia 20 września 2013 r.; nr 46 (2013/2014) z dnia 28 lutego 2014 r. oraz nr 55 (2014/2015) z 27 marca 2015 r.). Tworzą one ramy instytucjonalne systemu, określają podział odpowiedzialności w zakresie zapewnienia jakości kształcenia w zakresie projektowania i rozwoju usług edukacyjnych, założeń i zasad prowadzenia hospitacji zajęć, organizacji i oceny pracy Biblioteki Głównej oraz wewnętrznego systemu badania ankietowego studentów w zakresie oceny zajęć.

Nadzór nad wdrożeniem i doskonaleniem Systemu sprawuje Rektor. Na poziomie ogólnouczelnianym nadzór sprawuje Senat UEP, natomiast za organizację i funkcjonowanie WSZJK odpowiada Prorektor ds. Edukacji i Studentów, współpracując z Pełnomocnikiem Rektora ds. Jakości Kształcenia i Komisją Rectorską ds. Jakości Edukacji. Koordynacją działań zajmuje się Senacka Komisja ds. Kształcenia. W wykonywaniu podejmowanych działań wykorzystywane są przyjęte procedury, a także formularze służące analizowaniu i doskonaleniu jakości kształcenia.

Na poziomie Wydziału Gospodarki Międzynarodowej za funkcjonowanie WSZJK odpowiada Dziekan, sprawujący kontrolę nad prowadzonymi na Wydziale zajęciami dydaktycznymi i ich zgodnością z planami studiów poprzez powołane dwie komisje wydziałowe – Wydziałową Komisję Programową (WKP) i Wydziałową Komisję ds. Kształcenia (WKK) – oraz koordynatorów kierunków i specjalności. Na poziomie programów kształcenia za funkcjonowanie WSZJK odpowiadają kierownicy katedr oraz nauczyciele akademicy. Szczegółowe zakresy obowiązków wszystkich podmiotów oraz opis procedur WSZJK zostały określone w dokumentach: „*System Zapewnienia Jakości Kształcenia na Wydziale Gospodarki Międzynarodowej UEP*” (stanowiącym załącznik do Uchwały Rady WGM z dnia 9 maja 2014 roku) oraz „*Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia na UEP: stan prawny i rekomendacje*” opracowanym przez Komisją Rectorską ds. Jakości Edukacji w marcu 2016 r. w celu usprawnienia procesów jakościowych.

Stosowane procedury uwzględniają specyfikę Wydziału Gospodarki Międzynarodowej, zakres i opis zakładanych efektów kształcenia, udział w procesie projektowania, zatwierdzania, monitorowania i okresowym przeglądzie programu kształcenia interesariuszy zarówno wewnętrznych (studentów), jak i zewnętrznych, a także sposoby dokumentowania wyników monitorowania i przeglądów programów kształcenia i ich wykorzystanie w procesie naprawy lub doskonaleniu.

Sprawozdanie z realizacji efektów kształcenia na Wydziale stanowi część corocznych Sprawozdań Rektora UEP, które są publikowane na stronach internetowych uczelni.

Po każdym semestrze sporządzana jest analiza sesji egzaminacyjnej, przedstawiana przez Dziekana i dyskutowana podczas posiedzeń Rady Wydziału

W ramach zatwierdzania, monitorowania i okresowego przeglądu programów kształcenia Wydział Gospodarki Międzynarodowej wprowadził rozwiązania polegające na stałej analizie i weryfikacji procesu kształcenia. Formułowanie oraz doskonalenie programów i efektów kształcenia odbywa się na szczeblu Wydziałowej Komisji Programowej, której przewodniczy Prodzikan WGM. W skład Zespołu wchodzi, poza nauczycielami akademickimi związanymi z kierunkiem, przedstawiciel Parlamentu Studenckiego oraz przedstawiciel Rady Doktorantów. Wydziałowa Komisja Programowa oraz Wydziałowa Komisja ds. Kształcenia zasięgają także opinii członków Klubu Partnera oraz innych przedstawicieli środowiska społeczno-gospodarczego, którzy nie wchodzi w skład tych komisji, w zakresie kształtowania programu na WGM i działań na rzecz jego modyfikacji. Przedstawiciele studentów i doktorantów są także członkami Wydziałowej Komisji ds. Kształcenia, która opiniuje wnioski zgłaszane przez Wydziałową Komisję Programową, a studenci i doktoranci w trakcie posiedzeń mają prawo zabierać głos w istotnych kwestiach dotyczących programu kształcenia oraz organizacji procesu dydaktycznego na kierunku *Gospodarka turystyczna*. Studenci jako członkowie ciał opiniodawczo-doradczych, poza możliwością bezpośredniego zgłaszania propozycji zmian, mogą także wnioskować o wprowadzenie zmian wypełniając ankietę w formie elektronicznej, oceniającą wykonywanie obowiązków przez nauczycieli akademickich oraz proces kształcenia.

Monitorowanie, okresowy przegląd programów kształcenia i osiągania zakładanych w programie efektów kształcenia odbywa się na każdym etapie kształcenia, począwszy od zajęć dydaktycznych, poprzez nieobowiązkowe praktyki zawodowe, i na procesie dyplomowania kończąc. Jest ono sprawowane w pierwszym rzędzie przez nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia, kierowników katedr, koordynatora kierunku oraz koordynatora specjalności. W trakcie cyklu kształcenia nauczyciele prowadzący zajęcia na kierunku *Gospodarka turystyczna* dokonują zmian w doborze treści programowych oraz literatury, w celu uwzględniania najnowszych osiągnięć naukowych oraz potrzeb praktyki gospodarczej. Możliwe są także zmiany w doborze form i metod prowadzonych przez nich zajęć. Zmiany dokonywane są poprzez elektroniczny system e-sylabus, za którego stronę merytoryczną odpowiada Komisja Programowa Wydziału. Zasady korzystania z usług i informacji dostępnych poprzez ten system, w tym w zakresie aktualizacji danych, procedur i odpowiedzialności za zmiany, określa Zarządzenie nr 84/2017 Rektora UEP z dnia 8 listopada 2017 r. w sprawie zasad korzystania z Systemu e-sylabus UEP. Zarządzenie reguluje także proces aktualizacji e-planów studiów dla nowego cyklu kształcenia oraz tworzenia e-planów studiów dla nowych specjalności i kierunków. Zarządzenie określa także dokładne procedury i harmonogram modyfikacji istniejących e-sylabusów i tworzonych na ich podstawie e-planów studiów dla nowego cyklu kształcenia. Koordynatorzy kierunku i specjalności monitorują proces dydaktyczny na kierunku i specjalnościach poprzez współpracę z wykładowcami oraz studentami, kontrolują realizację sylabusów oraz w razie konieczności, w porozumieniu z kierownikami katedr, występują z inicjatywą modernizacji curriculum. Z kolei Wydziałowa Komisja ds. Kształcenia ma zadania kontrolne i doradcze, a jej zadania dotyczą prowadzenia działań o charakterze diagnostycznym w zakresie jakości procesu dydaktycznego na Wydziale oraz podejmowania bieżących działań na rzecz poprawy jakości kształcenia. Osiąganiem zakładanych efektów kształcenia w ramach nieobowiązkowych praktyk zajmuje się Pełnomocnik Dziekana ds. Praktyk.

Organizację i przebieg egzaminów dyplomowych (magisterskich i licencjackich) reguluje Regulamin Studiów. Obowiązujące na egzaminie dyplomowym zagadnienia odpowiadają założonym efektom kształcenia i są zatwierdzane przez Radę Wydziału. Zgodnie z Uchwałą

Senatu nr 45 (2017/2018) z dnia 23 lutego 2018 r., regulującą zasady składania prac dyplomowych obowiązujące na wszystkich wydziałach UEP, temat i treść pracy dyplomowej muszą być zgodne z kierunkowymi efektami kształcenia oraz programem nauczania na realizowanym przez studenta kierunku studiów. Wszystkie prace dyplomowe obowiązują te same wymagania dotyczące edycji oraz wydruku, określono także wzory strony tytułowej, oświadczenia studenta o samodzielnym napisaniu pracy i jej oryginalności oraz tożsamości treści we wszystkich egzemplarzach, oświadczenia studentów-współautorów o samodzielnym napisaniu pracy, a także wzory formularza recenzji pracy dyplomowej. Monitorowanie stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia jest ściśle związane z metodami i formami kształcenia. Biorąc pod uwagę doświadczenie dydaktyczne pracowników, Władze Wydziału pozostawiają swobodę wyboru tych metod i form prowadzącym zajęcia oraz koordynatorom kierunków i specjalności. Generalnie, w odniesieniu do efektów kształcenia uzyskiwanych na studiach I stopnia dobierane są bardziej praktyczne metody i formy, które umożliwiają ocenę przydatności tych efektów na rynku pracy. Natomiast dobór sposobów oceny efektów kształcenia realizowanych na poziomie studiów II stopnia wyznacza kryterium przydatności w dalszym kształceniu. Polegają one na sprawdzeniu stanu wiedzy z zakresu określonych koncepcji teoretycznych, zdolności ich analizowania, syntezy i dokonywania ewaluacji prowadzącej do tworzenia nowej wiedzy.

Monitorowanie, okresowy przegląd programów kształcenia i osiągnięcia zakładanych w programie efektów kształcenia pozwala również na dokonanie oceny aktualności zakładanych efektów kształcenia, w tym m. in. na ich zgodności z oczekiwaniami otoczenia społeczno-gospodarczego i rynku pracy, oceny stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia, oceny programu studiów, stosownych form kształcenia i metod ich weryfikacji i oceniania, a także ocenę nakładu pracy własnej studenta, materiałów dydaktycznych oraz infrastruktury dydaktycznej. Analiza wyników egzaminów (struktura ocen), oceny prac etapowych, dyplomowych, praktyk, a także semestralna analiza odsiewu studentów, semestralna analiza oceny nauczycieli akademickich i zajęć dydaktycznych dokonywana przez studentów stanowi materiał analityczny dla władz Wydziału. Materiał ten pozwala Władzom Wydziału oraz podległym im komisjom wydziałowym na podjęcie skutecznych działań o charakterze doskonalącym lub - w zależności od stwierdzonych uchybień - naprawczym.

Jak poinformowano Zespół oceniający w czasie wizytacji na podstawie prowadzonego monitorowania i przeglądów programów kształcenia oraz sposobów ich realizacji na kierunku przedstawiono m.in. następujące wnioski:

- reagując na małe zainteresowanie studentów zlikwidowano specjalność *Zarządzanie turystyką w regionie* oferowaną na studiach pierwszego stopnia,
- rozpoczęto dyskusję nad całościową reformą oferty programowej adekwatnie do zmian w regionalnym otoczeniu społeczno-gospodarczym w kierunku zwiększenia treści z zakresu turystyki biznesowej i rynku spotkań oraz zarządzania zrównoważonym rozwojem turystyki,
- stwierdzono potrzebę oraz zasadność, a następnie zwiększono wymiar przedmiotów mieszczących się w grupie przedmiotów do wyboru na specjalności *Zarządzanie przedsiębiorstwem turystycznym*,
- dokonano zmian w grupie przedmiotów anglojęzycznych do wyboru,
- zwiększono liczbę ECTS dla przedmiotów *Mikroekonomia* oraz *Statystyka opisowa*, a także zlikwidowano punktację ECTS dla przedmiotu *Wychowanie fizyczne*,

W czasie spotkania z osobami odpowiedzialnym za WSZJK na Wydziale przedstawiono wnioski i zalecenia, a także działania doskonalące jakość kształcenia na Wydziale

Badany obszar	Wnioski z monitorowania i przeglądów, badań oraz rozmów z interesariuszami (kto zgłosił?)	Działania doskonalące
Opracowanie/doskonalenie programu kształcenia	Potrzeba weryfikacji oferty dydaktycznej do potrzeb interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych (Rada Wydziału, WKK, nauczyciele akademicy) Potrzeba zwiększenie roli studenta w kształtowaniu własnej ścieżki edukacyjnej oraz zasadność zwiększenia wymiaru przedmiotów specjalizacyjnych do wyboru w ramach obu stopni studiów (WKP, nauczyciele akademicy) Potrzeba podniesienia kompetencji zawodowych, komunikacyjnych i analitycznych przez studentów (Dziekan, Rada Wydziału) Potrzeba stworzenia studentom możliwości poszerzenia i pogłębienia uzyskanych w czasie studiów wiedzy i umiejętności Potrzeba zwiększenia udziału pracodawców w procesie kształcenia Potrzeba zwiększenia liczby ECTS przedmiotów podstawowych (Mikroekonomia i Statystyka opisowa) (WKP) Potrzeba weryfikacji efektów i programów kształcenia przez pracodawców i innych interesariuszy zewnętrznych (WKK)	Likwidacja specjalności Zarządzanie turystyką w regionie oferowaną na pierwszym stopniu studiów Zaproponowanie oraz opracowanie nowych sylabusów nowych przedmiotów Strategie rozwoju turystyki w regionach, Regiony turystyczne świata i Europy, Samorząd terytorialny w gospodarce turystycznej, Zarządzanie na rynku podróży służbowych (I stopień) oraz Zarządzanie wydarzeniami w regionie, Nowe zachowania konsumentów na rynku turystycznym w dobie globalizacji, Odnawialne źródła energii we współczesnej gospodarce (II stopień) od roku akademickiego 2018/2019 Realizacja (od roku akademickiego 2017/2018 do roku 2019/2020) projektu realizowanego w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego pt. „Podniesienie kompetencji studentów Wydziału Gospodarki Międzynarodowej” poprzez następujące formy wsparcia: - certyfikowane szkolenia zakończone egzaminami państwowymi lub o międzynarodowym standardzie, - wizyty studyjne w firmach, - warsztaty z przedsiębiorcami, - zajęcia projektowe z przedsiębiorstwami. Przeprowadzenie zajęć dodatkowych dla studentów I roku studiów I stopnia z przedmiotów Matematyka i Fizyka w ramach projektu „Kadry dla gospodarki”, realizowany w latach 2010-2015 Stworzenie przedmiotu Wykładu otwarte polegające na prowadzeniu ich przez uznanych praktyków biznesu i włączenie go do programu studiów jako przedmiotu do wyboru Zwiększenie ECTS dla przedmiotów Mikroekonomia i Statystyka opisowa o 1 punkt do wymiaru 7 ECTS Przeprowadzenie w roku akademickim 2016/2017 konsultacji efektów i programów kształcenia z przedstawicielami

		zarządów oraz biur stowarzyszeń branżowych (regionalnej i lokalnej organizacji turystycznej) oraz pracodawcami; przeprowadzenie ankiety weryfikującej programy i efekty kształcenia z pracodawcami lokalnymi i regionalnymi (rok akademicki 2017/2018)
Monitorowanie procesu kształcenia	Stwierdzenie doprecyzowania i uelastycznienia procedur i harmonogramów modyfikacji istniejących e-sylabusów i tworzonych na ich podstawie e-planów (Rektor, Prorektor ds. Edukacji i Studentów, Komisja Rectorska ds. Jakości Edukacji) ----- Uchybienia formalne w sporządzeniu sylabusów przedmiotów (Prodziekan WGM; WKP) ----- Stwierdzenie problemu niskiej (64%) i stale zmniejszającej się frekwencji podczas zajęć dydaktycznych (WKP, WKK, Dziekan, Prodziekan)	Wprowadzenie Zarządzenia nr 84/2017 Rektora UEP z dnia 8 listopada 2017 roku w sprawie zasad korzystania z Systemu e-sylabus UEP, określającego zasady korzystania z usług i informacji dostępnych poprzez ten system, w tym w zakresie aktualizacji danych, procedur i odpowiedzialności za zmiany ----- Przegląd sylabusów i wprowadzenie niezbędnych modyfikacji przez osoby odpowiedzialne za karty przedmiotów ----- Wprowadzenie surowszych zasad przyznawania trybu indywidualnych organizacji zajęć na studiach stacjonarnych
Monitorowanie kwalifikacji dydaktycznych nauczycieli akademickich	Potrzeba rozwoju kompetencji prowadzenia zajęć poprzez zastosowanie nowoczesnych metod i narzędzi dydaktycznych (Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia, Komisja Rectorska ds. Jakości Edukacji) ----- Potrzeba zapewnienia wysokiej jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych przez pracowników (WKK) -----	Przeprowadzenie szkoleń w ramach Projektu pt. „Podniesienie kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu”, współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014 – 2020: Tutoring akademicki w polskim Uniwersytecie, Mapy Myśli, czyli jak tworzyć zasoby osobistej wiedzy, Grywalizacja w edukacji, Sztuka skutecznej prezentacji w języku angielskim, Design Thinking – implementacja w edukacji ekonomicznej, Nowoczesne nauczanie języków obcych, Specjalistyczny jednosemestralny kurs języka angielskiego z native speakerem, Nowoczesna komunikacja multimedialna, Źródła informacji naukowej dla ekonomistów, Innowacyjne metody pracy ze studentami, Microsoft Excel – automatyzacja, raportowanie i analizy danych z użyciem VBA, Podstawy projektowania kursów e-learningowych z wykorzystaniem platformy Moodle, Jak uczyć metodą studium przypadku. ----- Przeprowadzanie hospitacji zajęć w systemie dwuletnim (w latach 2016/2017 oraz 2017/2018 przeprowadzono hospitację 27 zajęć) -----

	Potrzeba stałego monitorowania pracy dydaktycznej pracowników prowadzących zajęcia na kierunku oraz potrzeba wsparcia procesu decyzyjnego w zakresie obsady przedmiotów ----- Potrzeba stałego zaznajomienia nauczycieli akademickich z aktualnymi problemami związanymi z praktyczną realizacją dydaktyki na studiach wyższych (Pełnomocnik Rektora ds. Równego Traktowania, studenci)	Przeprowadzanie co semestralnych badań ankietowych studentów dotyczących oceny zajęć w odniesieniu do organizacji, sposobu prowadzenia, kultury osobistej, warunków zaliczenia przedmiotu oraz realizacji efektów kształcenia. Badanie realizowane jest z wykorzystaniem systemu dedykowanego oprogramowania informatycznego. Do indywidualnych ocen pracowników mają dostęp kierownicy katedr oraz Dziekan WGM. ----- Realizacja spotkania szkoleniowego „Jak reagować na molestowanie seksualne?” (15 stycznia 2018) oraz przygotowanie we współpracy ze studentkami i studentami Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu Poradnika dla studiujących i pracujących na temat reagowania na nieakceptowane zachowania o charakterze seksualnym, zdarzające się zarówno na uczelni, jak i w pracy zawodowej.
Weryfikacja osiągniętych przez studentów efektów kształcenia	Badanie osiągniętych przez studentów zakładanych przedmiotowych efektów kształcenia w zakresie realizowanych przedmiotów (WKP, Dziekan, Prodziekan) ----- Potrzeba przybliżenia tematyki prac dyplomowych do aktualnych problemów rynku pracy i otoczenia gospodarczego.	Przeprowadzanie cosemestralnych badań ankietowych studentów dotyczących oceny zajęć w odniesieniu do organizacji, sposobu prowadzenia, kultury osobistej, warunków zaliczenia przedmiotu oraz realizacji efektów kształcenia. Badanie realizowane jest z wykorzystaniem systemu dedykowanego oprogramowania informatycznego. Do indywidualnych ocen pracowników mają dostęp kierownicy katedr oraz Dziekan WGM. Przeprowadzanie oceny procesu kształcenia i warunków studiowania przez studentów kończących studia I i II stopnia. Badanie realizowane jest z wykorzystaniem systemu dedykowanego oprogramowania informatycznego. ----- Utworzenie giełdy tematów prac dyplomowych jako współpracę z interesariuszami zewnętrznymi w zakresie wspólnego opracowywania obszarów tematycznych prac dyplomowych w ramach projektu Kadry dla Gospodarki; bieżąca współpraca z interesariuszami zewnętrznymi w zakresie pomysłów tematycznych dotyczących prac dyplomowych

Na podstawie przeprowadzonej podczas wizytacji analizy można stwierdzić, że działania doskonalące programy i proces kształcenia na Wydziale, w tym na kierunku *Gospodarka*

turystyczna, sprzyjają zapewnianiu warunków stałego podnoszenia jakości kształcenia i kreowaniu wysokiej kultury jakości kształcenia akademickiego.

Część realizowanych zadań doskonalących ma charakter stałych praktyk kontynuowanych przez niektóre podmioty projakościowe np. Wydziałowa Komisja Programowa, Wydziałowa Komisja ds. Kształcenia, Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia, Komisja Rektorska ds. Jakości Edukacji. Koordynacją działań zajmuje się Senacka Komisja ds. Kształcenia. Informacje o stanie uregulowań organizacyjnych oraz działaniach doskonalących jakość kształcenia, realizowanych w Uczelni zamieszczane są na stronie internetowej (w zakładce „wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia”). Informacje o działaniach udoskonalających jakość kształcenia na szczeblu wydziału zamieszczane są na stronie internetowej wydziału WGM (w zakładce „system zapewnienia jakości kształcenia na WGM”).

Poza interesariuszami wewnętrznymi znaczącą rolę w formułowaniu i ocenie treści programowych z punktu widzenia potrzeb rynku pracy odgrywają interesariusze zewnętrzni reprezentowani przez przedstawicieli sektora przedsiębiorstw turystycznych oraz instytucji publicznych, w tym zatrudniających absolwentów kierunku. Relacje z interesariuszami zewnętrznymi rozwijane są w sposób formalny w ramach funkcjonowania Klubu Partnera UEP, a także poprzez indywidualne kontakty służbowe pracowników WGM z przedsiębiorcami turystycznymi oraz członkostwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu w dwóch kluczowych stowarzyszeniach branży turystycznej – Wielkopolskiej Organizacji Turystycznej oraz Poznańskiej Lokalnej Organizacji Turystycznej. Wpływ pracowników Katedry Turystyki na działalność obu organizacji jest znaczący, a ponadto umożliwia przeprowadzanie okresowych konsultacji programu oraz efektów kształcenia. Sugestie przedstawicieli interesariuszy zewnętrznych wykorzystywane są w podejmowaniu tematyki prac dyplomowych oraz organizacji praktyk studenckich.

Jak poinformowano w czasie wizytacji interesariusze zewnętrzni opiniują koncepcję kształcenia, treści i efekty kształcenia oraz profil absolwenta kierunku *Gospodarka turystyczna*. Ponadto prowadzona jest nieformalna wymiana informacji z przedstawicielami pracodawców zatrudniającymi absolwentów lub studentów podczas praktyk zawodowych. Kontakty z przedstawicielami pracodawców utrzymują pracownicy katedr realizujących zajęcia, np. podczas realizowania działalności badawczej, jak również w ramach procesu dydaktycznego (np. wykłady gościnne, szkolenia, warsztaty, konferencje). Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi w zakresie kierunku *Gospodarka turystyczna* obejmuje głównie wykłady gościnne i działalność badawczo-rozwojową i jest prowadzona jest m.in. z: Poznańską Lokalną Organizacją Turystyczną oraz Wielkopolską Organizacją Turystyczną, Poznańskimi Targami Poznańskimi, Hotelem IBB Andersia, Hotel Sheraton Poznań, Blow Up Hotel, firmą konsultingową Landbrand. Członkostwo Katedry Turystyki w Poznańskiej Lokalnej Organizacji Turystycznej oraz Wielkopolskiej Organizacji Turystycznej zapewnia bieżącą współpracę z kluczowymi przedsiębiorstwami i instytucjami branży turystycznej oraz jednostkami samorządu terytorialnego.

Ponadto, wspólnie z pracodawcami realizowane są projekty dydaktyczne, np. projekty, podczas których studenci mają możliwość opracowania własnego pomysłu biznesowego pod kierunkiem zespołu ekspertów. Dotyczy to współpracy z Międzynarodowymi Targami Poznańskimi oraz Owens Illinois, Transparent Data.

Koncepcja kształcenia kierunku *Gospodarka Turystyczna* była tworzona w ramach konsultacji ze środowiskiem biznesowym, jak i naukowym, w tym Polską Organizacją Turystyczną, Polską Izbą Turystyki, Polską Izbą Hotelarstwa, Ministerstwem Sportu i Turystyki. Konsultacje dotyczyły programu, treści i efektów kształcenia.

Interesariusze wewnętrzni są członkami Wydziałowej Komisji Programowej, Wydziałowej Komisji ds. Kształcenia, Rady Wydziału, natomiast przedstawiciele pracodawców zasiadają w Klubie Partnera utworzonym dla całej Uczelni. Można, zatem stwierdzić, iż przedstawiciele interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych są członkami wszystkich ciał odpowiedzialnych za podejmowania kluczowych decyzji dla projektowania, monitorowania i realizacji programów i efektów kształcenia.

3.2.

Wydział Gospodarki Międzynarodowej zapewnia publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie kształcenia i realizacji procesu kształcenia oraz przyznawanych kwalifikacjach, rekrutacji, możliwościach dalszego kształcenia i zatrudnienia absolwentów.

Dostęp jest zapewniony przez stronę internetową Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu (<http://ue.poznan.pl>) i stronę internetową Wydziału Gospodarki Międzynarodowej.

Nadzór merytoryczny nad stroną Wydziału sprawuje Dziekan. Zamieszczaniem i aktualizacją informacji zajmuje się Kierownik Dziekanatu oraz wyznaczeni przez Dziekana koordynatorzy (np. kierownicy Katedr, pracownicy dziekanatu), którzy współpracują z poszczególnymi jednostkami organizacyjnymi w celu pozyskiwania aktualnych informacji. Kierownik Działu Marketingu zajmuje się administrowaniem domeny wydziałowej.

Pełny zakres systematycznie aktualizowanych informacji o warunkach rekrutacji, programie kształcenia i jego realizacji prezentowany jest publicznie w formie zgodnej z potrzebami przyszłych i obecnych studentów w następujących źródłach:

- warunki rekrutacji – na stronie internetowej Uczelni. Szczegółowe informacje na temat kierunków, terminów i zasad rekrutacji dostępne są w zakładce ‘oferta edukacyjna’,
- program kształcenia (w tym informacje o kierunkowych efektach kształcenia, planach studiów, kartach przedmiotu, sylwetce absolwenta) zamieszczone są na stronie ‘Esyllabus’,
- realizacja procesu kształcenia – strona internetowa Uczelni, zakładka „Plany zajęć”.

Pełny zakres informacji o uznawaniu efektów kształcenia i kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, zasadach dyplomowania oraz zasadach potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów udostępniany jest publicznie w następujących źródłach:

- uznawanie efektów kształcenia uzyskanych w szkolnictwie wyższym – Regulamin studiów, dostępny na stronie internetowej Uczelni na podstronie ‘Regulaminy’,
- uznawanie kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym – strona internetowa Uczelni, zakładka „Rekrutacja”,
- zasady dyplomowania - strona internetowa Wydziału, zakładka „Praca dyplomowa”,
- zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów – na podstronie Regulamin potwierdzania efektów uczenia się

Udział w ocenie publicznego dostępu do informacji poszczególnych interesariuszy zapewniony jest po przez stworzenie bezpośredniej formy kontaktu z poszczególnymi komórkami UEP. Na każdej podstronie Serwisu widoczna jest zakładka ‘Kontakt’ zawierająca dane teleadresowe, bezpośredni kontakt do rzecznika prasowego, Center for Studies in English, komórek zajmujących się kwestiami rekrutacji, Działu Dydaktyki, a także Wydziałów, Katedr oraz wszystkich jednostek administracyjnych. Ponadto na każdej podstronie interesariuszy znajduje się informacja na temat dedykowanej specjalnie dla nich formie kontaktu. Studenci mają szeroki dostęp do dodatkowych informacji związanych z procesem kształcenia np. poprzez Wirtualny Dziekanat, za pośrednictwem Platformy Moodle, a także strony internetowej poszczególnych Katedr oraz innych jednostek ogólnouczelnianych. Ocena treści przez interesariuszy możliwa jest także przez kontakt na platformach społecznościowych, na których

obecna jest Uczelnia: Twitter, Facebook, Instagram, LinkedIn, GoldenLine, Pinterest, Google+, Youtube.

Ponadto, serwis internetowy Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu umożliwia wgląd do dokumentów stanowiących informację publiczną, w tym regulacji prawnych obowiązujących na Uczelni (statusu prawnego, wewnętrznych aktów prawnych – statutu, zarządzeń rektora, komunikatów rektora, zarządzeń i komunikatów kanclerza, zarządzeń rektora dotyczących studiów podyplomowych na UEP oraz Uchwał Senatu, a także innych regulaminów), sprawozdań Rektora oraz sprawozdań finansowych, oświadczeń o stanie kontroli zarządczej, zamówień publicznych, ogłoszeń o naborze na wolne stanowiska, a także pozostałych komunikatów i ogłoszeń.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Wydział Gospodarki Międzynarodowej określił i wdrożył zasady (procedury) projektowania i zatwierdzania programów kształcenia. Prowadzi na kierunku *gospodarka turystyczna* monitorowanie i okresowe (semestralne) przeglądy programów kształcenia z udziałem interesariuszy wewnętrznych (studentów i nauczycieli akademickich) i zewnętrznych. Systematyczna analiza tego procesu oraz systematyczna ocena osiągania przez studentów zakładanych efektów kształcenia prowadzi do podejmowania działań doskonalących jakość kształcenia na ocenianym kierunku, również z uwzględnieniem zapotrzebowania rynku pracy.

Zapewnia również pełny publiczny dostęp do pełnych i aktualnych informacji o programach kształcenia oraz bieżącej realizacji procesu kształcenia, tj. zakładanych efektach kształcenia, organizacji i procedurach dotyczących toku studiów dla wszystkich grup interesariuszy. Zapewnia również dostęp do warunków rekrutacji dla kandydatów na studia. Strona internetowa zawiera wszystkie niezbędne informacje takie jak m.in.: sylabusy, plany zajęć, regulamin studiów, regulamin przyznawania stypendiów, informacje o wymianach studenckich i wsparciu dla osób niepełnosprawnych

Dobre praktyki

brak

Zalecenia

Wskazane jest uzupełnienie w stosowanych dotychczas procedurach sposobu badania skuteczności procedur postępowania związanych z monitorowaniem oraz okresowym przeglądem programów kształcenia, w szczególności w zakresie prac dyplomowych i przejściowych.

Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia

- 4.1.Liczba, dorobek naukowy/artystyczny oraz kompetencje dydaktyczne kadry
- 4.2.Obsada zajęć dydaktycznych
- 4.3.Rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

4.1

Zajęcia na kierunku Gospodarka turystyczna na poziomie studiów I i II stopnia prowadzi 51 nauczycieli akademickich, reprezentując łącznie 18 katedr funkcjonujących w strukturach organizacyjnych pięciu wydziałów, w tym Wydziału Gospodarki Międzynarodowej, (na którym prowadzony jest oceniany kierunek) oraz pozawydziałowe jednostki dydaktyczne Uniwersytetu tj. Studium Prawa, Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych oraz Studium Wychowania

Fizycznego i Sportu. Struktura kwalifikacji kadry prowadzącej zajęcia na kierunku Gospodarka turystyczna z uwagi na stopnie i tytuły naukowe wskazuje na nieczęsto spotykane niemal wyrównane proporcje między grupą samodzielnych nauczycieli akademickich, a kadrami dokorską. I tak, zajęcia na ocenianym kierunku prowadzi 10 osób z tytułem naukowym profesora, 11 stopniem naukowym doktora habilitowanego, 28 stopniem naukowym doktora i 2 z tytułem zawodowym magistra. Dorobek naukowy nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku jest kompleksowy i bardzo różnorodny, dostosowany do potrzeb dydaktycznych, jak i badawczych kierunku. Wśród kadry są przedstawiciele w głównej mierze obszaru nauk społecznych dziedziny nauk ekonomicznych, tj. 30 osób reprezentujących dyscyplinę ekonomia, 11 - dyscyplinę nauki o zarządzaniu, 3 - dyscyplinę finanse i 1 - dyscyplinę towaroznawstwo. Wśród kadry są też osoby posiadające dorobek naukowy w obszarze nauk społecznych w dziedzinie nauk prawnych - dyscyplinie prawo, w obszarze nauk humanistycznych, dziedzinie nauk humanistycznych - dyscyplina językoznawstwo i w obszarze nauk technicznych, w dziedzinie nauk technicznych. Analiza dorobku kadry pozwala zauważyć jego różnorodność, obejmującą kluczowe zagadnienia związane z gospodarką turystyczną, mikroekonomią, makroekonomią, zarządzaniem przedsiębiorstwem. I tak, dorobek nauczycieli kierunku gospodarka turystyczna lokuje się w takich zagadnieniach jak: turystyka międzynarodowa, innowacyjność przedsiębiorstw hotelarskich, funkcje turystyczne a internacjonalizacja miast, rozwój lokalny, konkurencyjność przedsiębiorstw turystycznych, kulturowe uwarunkowania biznesu międzynarodowego, zachowania konsumentów na międzynarodowym rynku turystycznym, etnocentryzm konsumencki, komunikacja marketingowa, marketing międzynarodowy. konkurencyjność regionów turystycznych,. Różnorodność dorobku umożliwia zarówno realizację efektów kształcenia określonych dla kierunku turystyka, jak i prowadzenie seminarium dyplomowego i magisterskiego oferującego szerokie spektrum badawcze dla studentów kierunku o profilu ogólnoakademickim, jak również oferowanie studentom różnorodnych specjalności kształcenia. Z kolei kompleksowość dorobku wynika z jednej strony z reprezentacji odpowiednich do potrzeb dydaktycznych kierunku dyscyplin naukowych, z którymi są związane oferowane w programie moduły zajęć, a z drugiej - ze specjalizacjami naukowymi reprezentującymi zarówno metodologiczne, jak i analityczne, a także teoretyczne aspekty kształcenia, dotyczące oferowanej wiedzy, ale i umiejętności, które mają nabyć studenci. Kompleksowość dorobku kadry jest również zapewniona poprzez doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych.

Uczelnia do minimum kadrowego studiów I i II stopnia kierunku gospodarka turystyczna zaproponowała 16 nauczycieli akademickich, w tym 4 osoby wyłącznie na poziomie studiów pierwszego stopnia, 3 osoby wyłącznie na poziomie studiów drugiego stopnia, a 9 osób na obu poziomach studiów. Zespół oceniający biorąc pod uwagę dorobek naukowy oraz obciążenia dydaktyczne do minimum kadrowego zaliczył wszystkie proponowane osoby w tym: 3 posiadających tytuł naukowy profesora, 5 stopień naukowy doktora habilitowanego, a 8 stopień naukowy doktora. Do minimum kadrowego studiów I stopnia zaliczono 6 samodzielnych nauczycieli akademickich, w tym 3 z tytułem profesora oraz 7 doktorów. Do minimum kadrowego studiów II stopnia zaliczono 6 samodzielnych nauczycieli akademickich w tym 5 doktorów habilitowanych oraz 6 doktorów. Wszyscy zaliczeni do minimum nauczyciele akademicy posiadają dorobek naukowy w obszarze nauk społecznych, dziedzinie nauk ekonomicznych, w tym 10 w dyscyplinie ekonomia, a 6 w dyscyplinie nauki o zarządzaniu a więc w obszarze i dyscyplinach do których odnoszą się kierunkowe efekty kształcenia. Zatem minimum kadrowe zarówno dla studiów I jak i II stopnia jest spełnione. Relacja liczby studentów do liczby kadry stanowiącej minimum kadrowe jest bardzo korzystna dla procesu kształcenia i spełnia regulacje prawne w tym zakresie bowiem na jednego nauczyciela przypada 11 studentów.

Kadra prowadząca zajęcia na ocenianym kierunku swój dorobek publikuje w prestiżowych wysoko punktowanych czasopismach naukowych znajdujących się na liście B Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, a także nauczyciele są autorami wielu monografii. Analiza dorobku osób stanowiących minimum kadrowe wskazuje na znaczącą rolę kadry w środowisku krajowym uczelni prowadzących kierunki z zakresu turystyki. Wśród kadry kierunku są osoby, które pełnią role recenzentów w czasopismach ogólnopolskich, jak i zagranicznych, jak również recenzentów przewodów doktorskich, habilitacyjnych i profesorskich. Ponadto są członkami Komitetów Naukowych PAN, członkami zespołów eksperckich powoływanych przez organy i instytucje państwowe lub międzynarodowe, członkami rad naukowych lub komitetów redakcyjnych czasopism naukowych, członkami stowarzyszeń naukowych o krajowym i międzynarodowym zasięgu, członkami komitetów naukowych konferencji naukowych, członkami organów doradczych i wykonawczych zagranicznych uczelni. Pracownicy Wydziału Gospodarki Międzynarodowej w tym związani z kierunkiem gospodarka turystyczna uczestniczą w stażach naukowych, dydaktycznych i szkoleniowych w wielu jednostkach zagranicznych, zarówno europejskich, jak i pozaeuropejskich np. takich krajów jak: Niemcy, Szwecja, Turcja, Wielka Brytania, Słowenia i wiele innych. Kadra prowadzi zajęcia w językach obcych. Należy podkreślić szczególnie dorobek dydaktyczny kadry. Pracownicy opublikowali podręczniki wykorzystywane na uczelniach prowadzących kierunek z zakresu turystyki tj.: „Regiony turystyczne. Podstawy teoretyczne. Studium przypadków” (I wyd. 2010, II wyd. 2014), „Logistyka w gospodarce turystycznej” (2013), „Turystyka w rozwoju lokalnym” (2012), w tym podręcznik wprowadzający metodę interaktywnego kontaktu ze studentami oraz kontroli wiedzy uzyskanej przez studenta p.t. Rynek turystyczny: ekonomiczne zagadnienia turystyki, Oficyna a Wolters Kluwer business, Warszawa 2012. Kadra posiada długoletnie doświadczenie dydaktyczne z uwagi na okres zatrudnienia na Uczelni.

4.2

Za obsadę zajęć na kierunku gospodarka turystyczna odpowiada w zakresie prowadzonych modułów kierownik katedry. Następnie obsada jest weryfikowana i opiniowana przez Wydziałową Komisję ds. Kształcenia oraz Komisję Programową, która przedstawia ją Radzie Wydziału do zatwierdzenia. Przy obsadzie zajęć Kierownik katedry bierze pod uwagę dorobek naukowy poszczególnych pracowników, pedagogiczne i metodyczne przygotowanie. Przydzielając zajęcia poszczególnym nauczycielom akademickim, kierownicy jednostek dydaktycznych kierują się zgodnością ich dorobku naukowego i kompetencji dydaktycznych z dyscyplinami naukowymi, z którymi te zajęcia są powiązane i treściami kształcenia przekazywanymi studentom w ramach tych zajęć.

Prawidłowość obsady zajęć dydaktycznych jest weryfikowana poprzez hospitację zajęć dydaktycznych, semestralne badania ankietowe realizowane wśród studentów, dotyczące oceny prowadzonych zajęć dydaktycznych oraz badania ankietowe realizowane wśród słuchaczy ostatniego semestru studiów pierwszego i drugiego stopnia, dotyczące opinii o efektach kształcenia i satysfakcji ze studiów. Zespół Oceniający dokonał przeglądu obsady zajęć przedmiotów prowadzonych w ramach programu kierunku *gospodarka turystyczna*. Obsada ta w pełni uwzględnia zasadę zgodności dorobku naukowego i kompetencji dydaktycznych z zakresem prowadzonych przez kadrę akademicką przedmiotów.

4.3.

Polityka kadrowa Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu jest zorientowana na rozwój i doskonalenie kompetencji kadry akademickiej Uczelni. Zasady tej polityki regulują odpowiednie wewnętrzne akty prawne. Zgodnie z zapisami Statutu UEP kształcenie i promowanie kadr naukowych należy do podstawowych zadań służących realizacji celu UEP, jakim jest osiągnięcie najwyższych standardów w nauce i dydaktyce z poszanowaniem wartości

akademickich oraz rozwijanie współpracy z partnerami lokalnymi, regionalnymi, krajowymi i zagranicznymi. W polityce kadrowej można wyróżnić te działania które mają zasadniczy wpływ na dobór kadry tj. zasady zatrudniania, oceny i motywacji kadry akademickiej. Nawiązanie stosunku pracy z nauczycielem akademickim (w wymiarze przewyższającym połowę etatu) następuje po przeprowadzeniu otwartego konkursu, a informacja o konkursie jest ogłaszana na stronach internetowych uczelni, urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego, a także Komisji Europejskiej w europejskim portalu dla mobilnych naukowców przeznaczonym do publikacji ofert pracy naukowców. Określone są szczegółowe wymagania dla objęcia poszczególnych stanowisk dydaktycznych i naukowych na Uczelni. Wymagania te dotyczące dorobku naukowego w tym w wymiarze międzynarodowym, doświadczenia w pracach badawczych, znajomości języków obcych, w opinii Zespołu Oceniającego zapewniają dobór kadry o najwyższych kwalifikacjach.

W 2017 r. UEP otrzymał logo HR Excellence in Research nadawane przez Komisję Europejską instytucjom, które wdrażają zasady Europejskiej Karty Naukowca i Kodeksu postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych. To znak jakości, potwierdzający, że na uczelni prowadzony jest przejrzysty proces rekrutacji pracowników naukowych oraz tworzone przyjazne warunki pracy i rozwoju kariery naukowej.

Nauczyciele akademicki poddawani są systematycznej ocenie. Ocena okresowa jest dokonywana nie rzadziej niż raz na cztery lata, a w wypadku otrzymania przez nauczyciela akademickiego oceny negatywnej ponowna ocena jest dokonywana po upływie roku od uzyskania takiej oceny. Ocen dokonują Wydziałowe Komisje ds. Oceny Nauczycieli Akademickich powoływane przez Rady Wydziałów. Komisja oceniająca opiera się przede wszystkim na informacjach dostarczonych przez osobę ocenianą, opinii jej bezpośredniego przełożonego, a także na ocenie dokonywanej przez studentów. Ocenie komisji podlega wypełnianie przez nauczycieli akademickich wszystkich obowiązków dydaktycznych, naukowych i organizacyjnych, w szczególności poziom prowadzonych przez osobę ocenianą zajęć dydaktycznych (ze zwróceniem uwagi na publikacje dydaktyczne i na stosowanie nowych metod nauczania); wyniki badań naukowych, wyrażające się między innymi liczbą publikacji (z uwzględnieniem rangi czasopism i wydawnictw, w których publikacje się ukazały); przestrzeganie zasad etyki obowiązujących nauczyciela akademickiego, prawa autorskiego i praw pokrewnych, a także prawa własności przemysłowej; udział osoby ocenianej w konferencjach naukowych (z uwzględnieniem rangi konferencji); postępy w przygotowywaniu rozprawy doktorskiej lub habilitacyjnej; współpraca z pozauczelnianymi, krajowymi i zagranicznymi, instytucjami naukowymi; udział w upowszechnianiu zdobyczy nauki; współpraca z władzami państwowymi i samorządowymi oraz z organizacjami społecznymi, instytucjami i przedsiębiorstwami w zakresie rozwiązywania zagadnień praktycznych; udział w pracach organizacyjnych na rzecz uczelni i jej społeczności; funkcje pełnione na uczelni oraz w organizacjach krajowych i międzynarodowych; nagrody i wyróżnienia instytucji i towarzystw naukowych oraz organów państwa i organów samorządu terytorialnego; udział w dydaktyce, w tym w promowaniu absolwentów; aktywność w pozyskiwaniu środków na badania ze źródeł zewnętrznych.

Przy ewaluacji wypełniania przez nauczyciela akademickiego obowiązków dydaktycznych Komisja uwzględnia ocenę dokonywaną w tym zakresie przez studentów. Ocena taka, w formie anonimowych ankiet, przeprowadzana jest na Uczelni od wielu lat, na koniec każdego cyklu zajęć dydaktycznych prowadzonych przez danego nauczyciela, jednak nie rzadziej niż raz w roku akademickim. Studenci oceniają wywiązywanie się nauczyciela z obowiązków dydaktycznych. Wnioski wynikające z oceny Komisji ds. Oceny Nauczycieli Akademickich mają realny wpływ na awanse i wyróżnienia oraz powierzanie stanowisk

kierowniczych jak również na wysokość uposażenia. Otrzymanie przez nauczyciela akademickiego oceny negatywnej może być podstawą rozwiązania z nim stosunku pracy.

Istotnym elementem bieżącej oceny wypełniania przez nauczyciela akademickiego obowiązków dydaktycznych są hospitacje zajęć. Podczas wizytacji Zespół Oceniający zapoznał się z dokumentacją potwierdzającą przebieg procesu hospitacji. Konkluzje z hospitacji zajęć pracowników są brane pod uwagę w okresowej ocenie nauczyciela akademickiego i mogą być podstawą do wystąpienia z wnioskiem o jego wyróżnienie.

Uczelnia tworzy warunki nauczycielom akademickim do rozwoju naukowego oraz do podnoszenia kompetencji dydaktycznych. W strukturze uczelnianych jednostek organizacyjnych funkcjonuje Wydawnictwo UEP, które publikuje wyniki prac badawczych, a także monografie, podręczniki oraz materiały dydaktyczne. Pracownicy Uczelni mają także możliwość publikowania wyników swoich prac badawczych na łamach czasopism wydawanych przez UEP – miesięcznika *Studia Oeconomica Posnaniensia* i kwartalnika „*Economics and Business Review*”.

Szczególną formą wsparcia rozwoju kadry jest prowadzony od 2013 r. wewnętrzny program grantowy „WRACAM” adresowany do osób powracających po dłuższej przerwie w karierze naukowej spowodowanej opieką nad dziećmi, a także konkurs pn. „UEP DLA NAUKI – Nowe kierunki badań w dziedzinie nauk ekonomicznych”. Celem konkursu jest poszerzenie działalności naukowej na UEP o kierunki w dziedzinie ekonomii, w których nie były dotychczas prowadzone badania, a które rokuje na publikacje w czasopismach o zasięgu międzynarodowym. Projekty muszą być realizowane przez zespoły o charakterze interdyscyplinarnym co w przypadku kierunku gospodarka turystyczna jest ofertą zasadną.

W systemie motywacyjnym należy podkreślić nagrody Rektora przyznawane w następujących kategoriach: za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne, organizacyjne i wizerunkowe o istotnym znaczeniu dla uczelni oraz za całokształt dorobku nauczyciela akademickiego. Ocena osiągnięć dydaktycznych obejmuje kształcenie kadr naukowych przez pełnienie funkcji promotora, drugiego promotora lub promotora pomocniczego wyróżnionych rozpraw doktorskich, autorstwo lub współautorstwo wyróżniających się podręczników i innych materiałów dydaktycznych, autorstwo lub współautorstwo innowacyjnych programów nauczania, działania, które spowodowały istotną poprawę wyników kształcenia i poziomu prac dyplomowych, albo mające istotny wpływ na umiędzynarodowienie studiów i innych form kształcenia na UEP.

Uczelnia oferuje pracownikom programy umożliwiające podnoszenie kompetencji dydaktycznych. W Uczelni realizowany jest projekt pn. „Podniesienie kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich UEP”, który uzyskał dofinansowanie z Narodowego Centrum Badań i Rozwoju w ramach programu operacyjnego Wiedza – Edukacja – Rozwój. Wsparciem w zakresie rozwoju kompetencji do nauczania objętych zostanie docelowo 220 nauczycieli akademickich, którzy wezmą udział w szkoleniach dostosowanych do zdiagnozowanych potrzeb i luk kompetencyjnych z zakresu dydaktyki akademickiej. Szkolenia odbywają się w ramach czterech obszarów wsparcia: innowacyjne umiejętności dydaktyczne, umiejętności informatyczne (w tym posługiwanie się profesjonalnymi bazami danych i ich wykorzystanie w procesie kształcenia), prowadzenie dydaktyki w języku obcym, zarządzanie informacją.

Projekty służące podnoszeniu jakości kształcenia realizowane są także w ramach Budżetu partycypacyjnego UEP. W latach 2014–2017 zorganizowano dwie edycje programu DNA (Doskonalenia Nauczycieli Akademickich). W pierwszej edycji programu zrealizowano szkolenia: Case study jako nowoczesna metoda kształcenia w edukacji ekonomistów; Coaching i tutoring w pracy nauczyciela, czyli jak wspierać studentów w pracy zespołowej i indywidualnej; Facilitating Group Discussions: From the Seminar Room to the Lecture Hall; Teaching Strategies

for Critical Thinking and Writing. W drugiej edycji programu odbyły się szkolenia: Umiejętności i narzędzia w pracy coacha i tutora; Students' Engagement in Class; „Bomber B” or How to Bring Your Presentations Alive; Nie tylko PowerPoint, czyli jak zachwycić słuchaczy niestandardowymi formami prezentacji; Otwarte zasoby edukacyjne (OZE) i licencje Creative Commons w praktyce nauczyciela akademickiego.

Podnoszeniu kompetencji dydaktycznych służy również Uczelniany Kurs Pedagogiczny dla Młodej Kadry UEP, którego celem jest przygotowanie młodej kadry do prowadzenia zajęć dydaktycznych, zapoznanie z wiedzą psychopedagogiczną oraz ukształtowanie umiejętności projektowania i realizacji zajęć. Nauczyciele akademicy korzystają również z możliwości tworzonych przez program Erasmus+, w ramach którego mogą wyjeżdżać do innych uczelni zagranicznych w celu podnoszenia kwalifikacji oraz doskonalenia umiejętności dydaktycznych i językowych. Ukończenie szkoleń oraz wyjazdu zagraniczne z wykładami mają istotne znaczenie w ocenie okresowej oraz awansowej nauczycieli.

Efekty prowadzonej polityki kadrowej uwidaczniają się przede wszystkim w awansach naukowych. W latach 2013–2017 na Wydziale Gospodarki Międzynarodowej nauczycielom prowadzącym zajęcia na kierunku gospodarka turystyczna nadano 38 stopni naukowych doktora przeprowadzono 4 postępowania o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego oraz 4 postępowania o nadanie tytułu profesora

Na podstawie informacji uzyskanych podczas wizytacji należy zauważyć, iż w roku 2018 Fundacja Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu podjęła działania zmierzające do utworzenia platformy crowdfundingowej, której celem jest wsparcie działalności naukowej i popularyzatorskiej pracowników oraz studentów Uniwersytetu.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Dorobek naukowy oraz kompetencje dydaktyczne kadry prowadzącej zajęcia na kierunku gospodarka turystyczna stanowią silną stronę ocenianego kierunku. Dorobek naukowy, dydaktyczny oraz doświadczenie w prowadzeniu projektów naukowych kadry akademickiej umożliwia realizację wszystkich kierunkowych i modułowych efektów kształcenia. Minimum kadrowe jest spełnione. Obsada zajęć przestrzega z pełną starannością zgodności dorobku naukowego nauczyciela akademickiego z zakresem prowadzonych przedmiotów. Polityka kadrowa zapewnia właściwy dobór kadry i jest zorientowana na rozwój i doskonalenie nauczycieli akademickich w tym dorobku naukowego, dydaktycznego. Na podkreślenie zasługują oferowane przez Uczelnię liczne programy wspierające rozwój kompetencji dydaktycznych.

Dobre praktyki

Wewnętrzny program grantowy „WRACAM” adresowany do osób powracających po dłuższej przerwie w karierze naukowej spowodowanej opieką nad dziećmi umożliwiającą wsparcie finansowe w celu nadania odpowiedniego tempa pracy naukowej

Konkurs pn. „UEP DLA NAUKI – Nowe kierunki badań w dziedzinie nauk ekonomicznych”. Celem konkursu jest poszerzenie działalności naukowej o kierunki w dziedzinie nauk ekonomicznych, w których nie były dotychczas prowadzone badania, a które rokują na publikacje w czasopiśmie o zasięgu międzynarodowym. Projekty muszą być realizowane przez zespoły co najmniej 3 osobowe o charakterze interdyscyplinarnym

Zalecenia

Włączenie publikacji naukowych kadry kierunku turystyka w obieg międzynarodowy – na liście A MNiSZW

Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym miała miejsce już na etapie tworzenia unikatowego kierunku *Gospodarka turystyczna*. W procesie jego powstawania miały miejsce szerokie konsultacje zarówno ze środowiskiem biznesowym, jak i naukowym, które dotyczyły programu, treści i efektów kształcenia. Współpraca w tym zakresie miała miejsce z ośrodkami: Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, w Krakowie, Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie oraz Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, a także instytucje: Polska Izba Turystyki, Polska Agencja Rozwoju Turystyki, Departament Turystyki, Ministerstwo Gospodarki, Ministerstwo Sportu i Turystyki oraz Polska Izba Hotelarska.

Wydział Gospodarki Międzynarodowej ściśle współpracuje z podmiotami z otoczenia społeczno-gospodarczego Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu w zakresie doskonalenia procesu kształcenia na kierunku *Gospodarka turystyczna*. Należy podkreślić, że interesariusze zewnętrzni, do których zaliczają się także potencjalni pracodawcy dla absolwentów kierunku, w realny sposób pomagają dostosowywać ofertę dydaktyczną Wydziału do dynamicznie zmieniających się wymagań rynku pracy. Współpraca ta odbywa się poprzez proces konsultacji i opinii, które dotyczą materiałów programowych dla kierunku *Gospodarka turystyczna*. W szczególności cenne z punktu widzenia doskonalenia procesu kształcenia. Opinia interesariuszy zewnętrznych stanowią istotne źródło informacji w ciągłym doskonaleniu procesu kształcenia.

Dostęp do interesariuszy zewnętrznych z branży turystycznej jest ułatwiony dzięki członkostwu Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu w dwóch kluczowych stowarzyszeniach branży turystycznej: Wielkopolskiej Organizacji Turystycznej (WOT) oraz Poznańskiej Lokalnej Organizacji Turystycznej (PLOT). Wpływ pracowników Katedry Turystyki, będących reprezentantami Uczelni w obu tych organizacjach, na ich działalność jest znaczący, a ponadto ułatwia przeprowadzanie okresowych konsultacji programu oraz efektów kształcenia. W kwietniu 2017 roku przedstawiciele Wydziałowej Komisji ds. Kształcenia przeprowadzili spotkania m.in. z przedstawicielami zarządów oraz biur WOT oraz PLOT oraz innymi kluczowymi partnerami (5 osób), na podstawie których stwierdzono, że zarówno cele, jak i treści kształcenia przedstawione w formie programu kierunku *Gospodarka turystyczna* na I i II stopniu odpowiadają potrzebom branży i nie wymagają znaczących modyfikacji. Wobec trudności w uruchomieniu studiów w trybie niestacjonarnym oraz zmniejszającej się liczby studentów na studiach stacjonarnych w grudniu 2017 roku zdecydowano o poszerzeniu konsultacji i zaproszeniu do nich innych członków WOT i PLOT, korzystając tym razem z drogi korespondencyjnej. Z uwagi na długi okres spływu odpowiedzi nie można było przeprowadzić analizy wyników w dniu pisania raportu samooceny. Lista interesariuszy zewnętrznych (członkowie WOT i PLOT) znajduje się w załącznikach.

W celu podnoszenia jakości kształcenia, w szczególności dostosowywania programów kształcenia do aktualnych potrzeb rynku pracy oraz współpracy z biznesem, istotną rolę odgrywa Klub Partnera Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu. Klub Partnera UEP to platforma, której celem jest zbliżenie nauki z biznesem. To droga do zdobycia specjalistycznej wiedzy, miejsce wymiany doświadczeń i opinii oraz sposób na zawarcie wartościowych znajomości. Klub Partnera UEP jest płaszczyzną współpracy, dzięki której powstają inicjatywy uwzględniające zarówno interesy przedsiębiorców, studentów i absolwentów chcących spełniać rosnące wymagania pracodawców, jak i naukowców starających się o zastosowanie swojej wiedzy w praktyce. We współpracy z Klubem Partnera UEP wydawane są publikacje, które mają duże znaczenie dla studentów. Wydawane publikacje są też cennym źródłem informacji wykorzystywanym w procesie kształcenia. Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu jest uczelnią,

która jest atrakcyjnym podmiotem do współpracy z przedsiębiorstwami, o czym świadczy liczba zapisanych członków Klubu Partnera UEP.

W ramach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia należy wskazać na dużą rolę podmiotów zewnętrznych w prowadzeniu zajęć dydaktycznych. Na poziomie ogólnouczeniowym należy zwrócić uwagę na wykłady otwarte. Na te zajęcia może przyjść każdy student zainteresowany wybranym tematem lub chcący skorzystać z tej okazji, by nawiązać bezpośredni kontakt z przedstawicielem danej firmy i porozmawiać o stażu, praktyce czy o podjęciu pracy. W przypadku części wykładów otwartych istnieje możliwość zakwalifikowania się do uczestnictwa w warsztatach specjalizacyjnych, które odbywają się zarówno na terenie, jak i poza terenem Uniwersytetu. To okazja dla studentów do pozyskania praktycznych kompetencji fachowych i umiejętności interpersonalnych. Oferta zajęć otwartych jako inicjatywa ogólnouczeniowa skierowana jest zatem do studentów wszystkich lat studiów i wszystkich wydziałów. Formalnie wykłady otwarte traktowane są jako przedmiot wybierany z bloku przedmiotów do wyboru podczas konstruowania przez studentów indywidualnych ścieżek studiów.

W ramach wykładów otwartych o profilu turystycznym zajęcia prowadzili m.in.: dyrektor ds. sprzedaży i marketingu Uzdrowiska Nałęczów, prezes Polskiej Organizacji Turystycznej, a także wykładowcy z University of Surrey (Wielka Brytania), Bournemouth University (Wielka Brytania), University of Venice (Włochy), University of Leuven (Belgia), University of Lozanne (Szwajcaria) oraz Catholic University Eichstaett-Ingolstadt (Niemcy).

Bardzo dużą rolę w zakresie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia na kierunku *Gospodarka turystyczna* odegrał projekt dofinansowany z EFS -POKL „Kadry dla gospodarki”, realizowany w latach 2010-2015 z partnerem zewnętrznym - Urzędem Statystycznym w Poznaniu (<http://kdg.ue.poznan.pl/>). Wzięło w nim udział 9050 studentów i absolwentów UEP, w tym 1871 studentów WGM. Celem projektu było zwiększenie atrakcyjności absolwenta UEP na zmieniającym się rynku pracy, poprzez zwiększenie udziału pracodawców w procesie kształcenia. Działania projektu ukierunkowane były na stworzenie studentom i absolwentom możliwości poszerzenia i pogłębienia uzyskanych w czasie studiów wiedzy i umiejętności, a także zdobycia doświadczenia zawodowego. Szczególnie istotnym komponentem projektu były działania mające istotny wpływ na proces kształcenia, jak: realizacja zajęć terenowych dla studentów 4 semestru studiów licencjackich i 2 semestru studiów magisterskich, wyposażenie w niezbędny sprzęt komputerowy i oprogramowanie Elektronicznego Centrum Wspomagania Edukacji Turystycznej oraz powołanie Studenckiego Koła Naukowego EXPLORERS.

Udział pracodawców w dostosowaniu treści kształcenia do potrzeb rynku pracy realizowany był poprzez wykłady otwarte - połączenie teorii z praktyką, warsztaty specjalistyczne z praktykami biznesu, badanie losów absolwentów oraz stopnia dostosowania umiejętności studentów do potrzeb przyszłych pracodawców. Ponadto, staże studenckie i absolwenckie stwarzały możliwość zdobycia doświadczenia zawodowego dzięki płatnym praktykom u renomowanych pracodawców.

Otwarcie i realizacja studiów na kierunku *Gospodarka turystyczna*, w tym: działania promocyjne, przygotowanie skryptów dydaktycznych, utworzenie księgozbioru bibliotecznego kierunku *Gospodarka turystyczna* oraz Elektronicznego Centrum Wspomagania Edukacji Turystycznej, wsparcie Studenckiego Koła Naukowego Explorers, wykłady specjalistów oraz zajęcia terenowe pozwoliły na doskonalenie kształcenia.

Ważnym aspektem współpracy jest także prowadzenie zajęć dydaktycznych przez praktyków, przedsiębiorców, samorządowców. Wykłady są prowadzone w oparciu o podpisane umowy, na podstawie zgody Rady Wydziału Gospodarki Międzynarodowej na powierzenie zajęć dydaktycznych osobom spoza Uczelni i nadzorowane przez koordynatora kierunku. Wykłady

prowadzone są przez uznanych praktyków specjalistów - naukowców, m.in. z uczelni: University Cambridge, ITT Research Laboratories, Fachhochschule Worms i Deggendorf, ITM Prague, Vienna and Semmering oraz praktyk m.in. Director Continental Tours UK, Accor, Holiday Inn; współprowadzonych przedmiotów: "Personal policy in tourism", "History and future in tourism", "Tourism management"; współprowadzenie przez dyrektora Sheraton Hotel Poznań oraz dyrektora Hotel IBB Andersia Poznań przedmiotu „Hospitality industry management” na II stopniu studiów.

W ramach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia ważną rolę odgrywa współpraca prowadzących zajęcia na kierunku *Gospodarka turystyczna* z szeroko rozumianą sferą nauki i biznesu. W odniesieniu do procesu kształcenia ma ona zarówno charakter bezpośredni, jak i pośredni.

Bezpośredni charakter współpracy polega na współprowadzeniu zajęć dydaktycznych przez praktyków. Również w ramach zajęć dydaktycznych realizowane są wizyty studentów w różnego rodzaju instytucjach, przedsiębiorstwach, co wzbogaca proces kształcenia. Szczegółowe informacje dotyczące form i zakresu tej współpracy oraz listy współpracujących przedmiotów zostały zamieszczone w raporcie samooceny. Prowadzący zajęcia w ramach seminariów dyplomowych konsultują tematy prac z interesariuszami zewnętrznymi. Dzięki utworzonej przez Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu Giełdzie Tematów Prac Dyplomowych każda firma mogła zamówić u studentów prace licencjackie lub magisterskie. Wybór tematu z giełdy ułatwiło zdobycie studentom informacji i danych potrzebnych do napisania konkretnej pracy. Korzyści płynęły również dla firm uczestniczących w projekcie. Przedsiębiorstwa liczyły na wypromowanie pewnych idei i projektów.

Pośredni charakter współpracy osób prowadzących zajęcia na kierunku *Gospodarka turystyczna* w procesie kształcenia wynika z ich uczestnictwa w rozmaitych gremiach naukowych, eksperckich, branżowych, biznesowych, co wpisuje się w realizację dydaktycznej (opiniotwórczej) roli Uniwersytetu w stosunku do interesariuszy zewnętrznych. Silna reprezentacja kadry dydaktycznej kierunku *Gospodarka turystyczna* w instytucjonalnym życiu społeczno-gospodarczym przekłada się na większe możliwości przekazywania praktycznych i aktualnych treści podczas zajęć, co w naukach ekonomicznych jest nie do przecenienia. Szczegółowe informacje dotyczące uczestnictwa prowadzących zajęcia w wyżej wymienionych gremiach zostały zamieszczone w załączniku.

Aktem notarialnym z dnia 7 sierpnia 2014 roku Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, działając w oparciu o art. 86a Ustawy z dnia 27 lipca 2005 roku Prawo o szkolnictwie wyższym, zawiązał Spółkę Celową. Celem Spółki jest wdrażanie w przedsiębiorstwach rozwiązań bazujących na wynikach badań naukowych zrealizowanych w Uczelni, oferowanie usług eksperckich dla podmiotów zewnętrznych, a także prowadzenie badań zleconych przez przedsiębiorstwa, służących rozwiązaniu określonych problemów rynkowych, technologicznych i zarządczych. W 2017 roku Spółka Celowa zrealizowała projekty dla 40 podmiotów osiągając przychód netto w wysokości 951 tys. zł.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym miała miejsce w 2010 roku już na etapie tworzenia unikatowego kierunku *Gospodarka turystyczna*. W procesie jego powstawania miały miejsce szerokie konsultacje zarówno ze środowiskiem biznesowym, jak i naukowym, które dotyczyły programu, treści i efektów kształcenia.

Interesariusze zewnętrzni w realny sposób pomagają dostosowywać ofertę dydaktyczną do dynamicznie zmieniających się wymagań rynku pracy. Współpraca ta odbywa się poprzez proces konsultacji i opinii, które dotyczą materiałów programowych dla kierunku. Opinia

interesariuszy zewnętrznych stanowią istotne źródło informacji w ciągłym doskonaleniu procesu kształcenia.

W celu podnoszenia jakości kształcenia, istotną rolę odgrywa Klub Partnera Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu i jest to droga wymiany doświadczeń i opinii, płaszczyzną współpracy przedsiębiorców oraz studentów i absolwentów.

Oferta zajęć otwartych jako inicjatywa ogólnouczeniowa skierowana jest zatem do studentów wszystkich lat studiów i wszystkich wydziałów. W ramach wykładów otwartych o profilu turystycznym zajęcia prowadzili menedżerowie ważnych instytucji turystycznych.

W projekcie „Kadry dla gospodarki” działania ukierunkowane były na stworzenie studentom i absolwentom możliwości poszerzenia i pogłębienia uzyskanych w czasie studiów wiedzy i umiejętności, a także zdobycia doświadczenia zawodowego.

Ważnym aspektem współpracy jest także prowadzenie zajęć dydaktycznych przez praktyków, przedsiębiorców, samorządowców. W ramach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia ważną rolę odgrywa współpraca prowadzących zajęcia na kierunku *Gospodarka turystyczna* z szeroko rozumianą sferą nauki i biznesu. W odniesieniu do procesu kształcenia ma ona zarówno charakter bezpośredni, jak i pośredni.

Dobre praktyki

Utworzenie przez Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu Giełdy Tematów Prac Dyplomowych, aby każda firma mogła zamówić u studentów prace licencjackie lub magisterskie.

Utworzenie na UE w Poznaniu Spółki Celowej, której zadaniem jest wdrażanie w przedsiębiorstwach rozwiązań bazujących na wynikach badań naukowych zrealizowanych w Uczelni, oferowanie usług eksperckich dla podmiotów zewnętrznych, a także prowadzenie badań zleconych przez przedsiębiorstwa, służących rozwiązaniu określonych problemów rynkowych, technologicznych i zarządczych.

Zalecenia

Brak

Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Oferta kształcenia w językach obcych, zajęcia prowadzone przez nauczycieli zagranicznych

Wizytowana jednostka zapewnia przygotowanie studentów do nauki w językach obcych. Program studiów I stopnia na kierunku *Gospodarka turystyczna* realizuje naukę dwóch języków obcych na poziomie rozszerzonym, a studenci mogą wybierać z oferty następujących języków: angielski, niemiecki, francuski, hiszpański i rosyjski. Na studiach II stopnia zaplanowano naukę *Języka angielskiego w biznesie*. Ponadto dla studentów I stopnia specjalności *Zarządzanie turystyką w regionie* (drugiego i trzeciego roku) przygotowano ofertę 9 wykładów w językach obcych (4 w języku angielskim, 2 w francuskim, 2 w niemieckim i 1 w rosyjskim). Studenci II stopnia specjalności *Międzynarodowy biznes turystyczny* mają możliwość wyboru z oferty 4 wykładów w języku angielskim w drugim roku studiów. Niektóre z tych przedmiotów, w analizowanym okresie, prowadzili również zagraniczni wykładowcy.

Na zaproszenie Katedry Turystyki niektóre wykłady i seminaria prowadzili wybitni specjaliści zagraniczni z uczelni: University of Lausanne (Szwajcaria, 2012r.), Katholische Universität Eichstätt-Ingolstadt (Niemcy, 2013r.), University of Surrey w Guildford (Wielka Brytania, 2013r.), Uniwersytet w Bornemouth (Wielka Brytania, 2014r.), University of Venice (Włochy, 2015r.), University of Iceland (Islandia, 2015r.).

Na kierunku *Gospodarka turystyczna* niektóre zajęcia dydaktyczne prowadzone są przez praktyków, przedsiębiorców czy samorządowców. Wykłady są prowadzone w oparciu o podpisane umowy, na podstawie zgody Rady Wydziału Gospodarki Międzynarodowej na powierzenie zajęć dydaktycznych osobom spoza Uczelni i nadzorowane przez koordynatora kierunku. Wykłady prowadzone są przez uznanych praktyków i specjalistów, m.in.: z University Cambridge, ITT Research Laboratories, Fachhochschule Worms i Deggendorf, ITM Prague, Vienna and Semmering oraz praktyk m.in. Director Continental Tours UK, Accor, Holiday Inn; prowadzone przedmioty: „Personal policy in tourism”, „History and future in tourism”, „Tourism management”; pracownicy z Sheraton Hotel Poznań prowadzą przedmioty: „Hospitality industry management” na II stopniu studiów stacjonarnych ; Hospitality industry management” na II stopniu studiów stacjonarnych, z hotelu IBB Andersia prowadzi przedmiot: „Hospitality industry management” na II stopniu studiów stacjonarnych.

Zakres mobilności międzynarodowej studentów i nauczycieli akademickich

Wydział wspiera międzynarodową mobilność studentów kierunku *Gospodarka turystyczna* i nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na tym kierunku. Bardziej intensywne działania na rzecz umiędzynarodowienia podjęto dzięki uzyskaniu w roku 2014 Karty Erasmusa dla Szkolnictwa Wyższego – Erasmus Charter for Higher Education – ECHE. Karta ECHE jest ważna do końca trwania programu Erasmus+, tj. do roku 2020. Zaś Uchwała Senatu (nr 96 z dnia 26 maja 2017 r.), która uwzględnia konieczność szerszego umiędzynarodowienia Uczelni, w tym mobilności pracowników naukowo-dydaktycznych oraz intensyfikację wymiany międzynarodowej studentów i kształcenia cudzoziemców, jest odpowiedzią na wyniki wizyty komisji akredytacyjnej w ramach działań związanych z staraniami o uzyskanie międzynarodowej akredytacji EQUIS.

Obecnie UEP ma podpisane umowy ze 172 uczelniami partnerskimi z krajów takich jak: Armenia, Argentyna, Austria, Brazylia, Belgia, Bułgaria, Chiny, Chorwacja, Czechy, Dania, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Indie, Irlandia, Islandia, Japonia, Kanada, Kazachstan, Kirgistan, Korea Południowa, Litwa, Łotwa, Meksyk, Niemcy, Norwegia, Peru, Portugalia, Rosja, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Stany Zjednoczone, Szwecja, Tajwan, Turcja, Ukraina, Węgry, Wielka Brytania, Włochy. Z tego około 100 umów jest z uczelniami, które mają podobne kierunki jak wizytowany Wydział, a 10 z nich jest o bardzo zbliżonym profilu kształcenia. Różnorodność oferty przekłada się na mobilność zarówno studentów jak i nauczycieli akademickich. Na przestrzeni lat akademickich 2012/2013 – 2016/2017 z programu Erasmus skorzystało 81 studentów, a w ramach umów bilateralnych 10 studentów (31 studentów zagranicznych przyjechało na Wydział a 60 studentów kierunku *Gospodarka turystyczna* wyjechało na uczelnie zagraniczne). We wspomnianym okresie studenci wizytowanego kierunku wyjechali do 17 różnych krajów.

Opiekę nad studentami realizującymi wymianę międzynarodową sprawuje Dział ds. Badań Naukowych i Współpracy z Zagranicą, przy czym zakres ich działań i obowiązków reguluje Regulamin Organizacyjny Administracji UEP. Na Wydziale Gospodarki Międzynarodowej został powołany Koordynator ECTS. Zadania Wydziałowego Koordynatora ECTS obejmują: pomoc studentom w wyborze przedmiotów realizowanych w uczelni zagranicznej, zatwierdzenie programu studiów przed wyjazdem studenta, uznanie wyników studiów zrealizowanych w uczelni partnerskiej i pomoc studentom przyjeżdżającym z zagranicy we włączeniu się w życie uczelni oraz przyporządkowanie punktów ECTS przedmiotom nauczany na Wydziale.

Dla cudzoziemców chcących podjąć studia w UEP przygotowano „Informacje dla cudzoziemców” w postaci zakładki elektronicznej (w języku angielskim), w której przedstawiono zasady rekrutacji dla osób niebędących obywatelami Polski a także zasady

nowego prawa imigracyjnego. Również regulamin studiów i nazwy wydziałów czy innych ważnych instytucji uczelnianych są podane w języku polskim i w języku angielskim.

Pracownicy Wydziału Gospodarki Międzynarodowej uczestniczą w stażach naukowych i dydaktycznych oraz uczestniczą w konferencjach w wielu jednostkach zagranicznych (na 24 różnych uczelniach), zarówno europejskich, jak i pozaeuropejskich. 135 wyjazdów dotyczyło nauczycieli akademickich i doktorantów związanych bezpośrednio z kierunkiem Gospodarka turystyczna.

Wpływ mobilności i współpracy z zagranicznymi instytucjami na koncepcję kształcenia

Umiejętności odgrywa istotną rolę w procesie kształcenia studentów na kierunku Gospodarka turystyczna, co jest w zgodzie ze Strategią Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu na lata 2013-2020 (Uchwała Senatu nr 63 z dnia 25 stycznia 2013 r.).

Jednostka kreuje warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu procesu kształcenia poprzez podnoszenie jakości procesu dydaktycznego na skutek uczestnictwa nauczycieli akademickich w programach międzynarodowych. W latach 2009-2017 na Wydziale zrealizowano 41 projektów badawczych a 22 z nich to były projekty prowadzone wspólnie z jednostkami zagranicznymi lub projekty o tematyce międzynarodowej. Znaczący udział w ich realizacji mieli nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na wizytowanym kierunku (7 wykładowców zrealizowało 12 takich projektów). Ponadto na Wydziale realizowano także projekty finansowane z programu Erasmus+ w ramach konkursu Partnerstwa strategiczne na rzecz szkolnictwa wyższego (2 projekty) oraz z Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego (1projekt).

Pracownicy przygotowywali również ekspertyzy dla organów UE oraz na zlecenie organizacji krajowych i międzynarodowych (9). Są członkami zespołów eksperckich powoływanych przez organy i instytucje państwowe lub międzynarodowe, członkami rad naukowych lub komitetów redakcyjnych czasopism naukowych, członkami stowarzyszeń naukowych o krajowym i międzynarodowym zasięgu, członkami komitetów naukowych konferencji naukowych, członkami organów doradczych i wykonawczych zagranicznych uczelni.

Międzynarodowa współpraca kadry zaowocowała licznymi publikacjami. W badanym okresie kadra prowadząca zajęcia na wizytowanym kierunku opublikowała 37 swoich prac w językach obcych. Wiele z nich ukazało się w renomowanych czasopismach naukowych o zasięgu międzynarodowym.

Współpraca Wydziału Gospodarki Międzynarodowej z wieloma ośrodkami naukowymi w kraju i za granicą przekłada się na poprawę jakości procesu dydaktycznego. Na efekty kształcenia oraz modyfikacje treści przedmiotów istotny wpływ ma współpraca pracowników Wydziału z ośrodkami zagranicznymi prowadzącymi kształcenie w zakresie ekonomiki turystyki. Katedra Turystyki UEP w latach 2012-2013 poparła inicjatywę Uniwersytetu Katholische Universität Eichstätt-Ingolstadt polegającą na ujednoliceniu programów kształcenia na kierunku. Prowadzono prace nad wspólnym programem dla 1 semestru studiów. Wysiłki i dyskusje podjęły uczelnie z Pragi (Czechy), Bańskiej Bystrzycy (Słowacja), Ingolstadt (Niemcy) i Győr (Węgry).

Na koncepcję i rozwój kształcenia na kierunku Gospodarka turystyczna znaczący wpływ wywarła wieloletnia współpraca z Owenem Eastelem. Jego bogate doświadczenie (wykładał m.in. w University of Cambridge, ITT Research Laboratories, Hochschule Worms, Technische Hochschule Deggendorf, ITM Prague, Vienna and Semmering) oraz praktyczne (był dyrektorem Continental Tours UK, Accor oraz Holiday Inn) w znaczący sposób przełożyło się na kształt programu kształcenia, dobór treści i metod dydaktycznych. Jest on nadal wykładowcą zagranicznym na wizytowanym kierunku, jak podano wyżej.

Gotowość do współpracy międzynarodowej wykładowców kierunku Gospodarka turystyczna pozwoliła na uruchomienie ciekawego projektu, w który zostali włączeni studenci UEP i studenci z USA. Projekt polegał na analizie rocznej aktywności hoteli w serwisie Facebook pod kątem ilości, tematyki i jakości publikowanych informacji oraz poziomu odzewu klientów i charakteru dialogu z nimi. Zbieranie danych pierwotnych ich analiza i przygotowanie w języku angielskim raportu odbywało się w ramach międzynarodowych zespołów. Platformą komunikacji była zamknięta grupa Facebook, na której poszczególni studenci z UEP (turystyka i international business) oraz Houston University przedstawiali siebie i miejscowości, z których pochodzą, a następnie tworzyli grupy, które musiały mieć członków z obu uniwersytetów. W sumie powstało 20 grup, w których pracowało 48 studentów. Dokonali oni analizy działalności firm funkcjonujących w Australii, Chinach, Japonii, Holandii, Hong Kongu, Indiach, Francji, Kanadzie, Niemczech, Panamie, Polsce, Portugalii, Rosji, USA, Wielkiej Brytanii i Wybrzeżu Kości Słoniowej. Celem projektu było nie tylko zebranie informacji o poziomie wykorzystania mediów społecznościowych w branży hotelarskiej, ale również międzykulturowy dialog i próba podjęcia pracy w wirtualnej grupie różniącej się pod względem kultury i funkcjonującej w różnych strefach czasowych. Językiem projektu był język angielski.

Działania na rzecz umiędzynarodowienia oraz jakości kształcenia spowodowały, że kierunek *Gospodarka turystyczna* został doceniony w międzynarodowym Rankingu Eduniversal w 2014 roku. Specjalność zarządzanie przedsiębiorstwem turystycznym zajęła 50. miejsce w światowym rankingu Top 100 Best Masters in Tourism and Hospitality Management. Zaś w roku 2017 było to miejsce 35. w rankingu Top 100 Best Masters in Tourism and Event Management. Programy studiów były oceniane pod kątem reputacji, jaką mają wśród studentów, możliwości rozwoju kariery zawodowej, jakie stwarzają im po studiach i wysokości zarobków, które osiągają absolwenci w pierwszym miejscu pracy po studiach. Pod uwagę były także brane oceny studentów i ich satysfakcja ze studiów.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

- Wydział dąży do umiędzynarodowienia kształcenia w swojej strategii oraz konkretnych działaniach. Jest wspierana mobilność studentów, pracowników i doktorantów. Wśród podpisanych umów międzynarodowych jest co najmniej 10 z uczelniami zagranicznymi o bardzo zbliżonym profilu kształcenia.
- Pracownicy są aktywnie włączeni w badania o charakterze międzynarodowym a wiele ich publikacji jest w językach obcych. Są też podejmowane próby włączenia studentów w nietypowe zadania, prowadzące do pogłębienia umiędzynarodowienia..
- Słabą stroną jest aktualny brak studentów zagranicznych na wizytowanym kierunku.

Dobre praktyki

Projekt, który polegał na analizie rocznej aktywności hoteli w serwisie Facebook był aktywnością wartą powtórki i naśladowania.

Zalecenia

Przygotować i promować ofertę, z której chętnie skorzystają studenci zagraniczni.

Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia

- 7.1. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa
- 7.2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne
- 7.3. Rozwój i doskonalenie infrastruktury

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

7.1.

Uniwersytet Ekonomiczny zlokalizowany jest w ścisłym centrum Poznania. Kierunek gospodarka turystyczna prowadzony na Wydziale Gospodarki Międzynarodowej korzysta z całej bazy dydaktyczno-naukowej Uniwersytetu a więc z 6 własnych budynków znajdujących się od siebie w promieniu 250 metrów:

- Budynek A (Gmach Główny) przy al. Niepodległości 10,
- Budynek B przy al. Niepodległości 12,
- Budynek C przy ul. Towarowej 53,
- Budynek Centrum Edukacyjnego Usług Elektronicznych (CEUE) przy ul. Towarowej 55,
- Budynek Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych (SPNJO) przy ul. Taczaka 9,
- Budynek Collegium Altum przy ul. Powstańców Włkp. 16.

Baza dydaktyczna jest bardzo bogata ze szczególnie nowoczesnym budynkiem wybudowanym w 2014 roku tj, Centrum Edukacyjne Usług Elektronicznych (CEUE), które posiada 5 kondygnacji naziemnych oraz dwie podziemne (na ok. 100 miejsc parkingowych), zajmuje powierzchnię 15 000 m² i wyposażone jest w inteligentne systemy zarządzania budynkiem (BMS). W budynku tym prowadzone są również zajęcia dla kierunku gospodarka turystyczna z modułów wykorzystujących współczesne technologie IT.

W każdym budynku Uniwersytetu znajdują się aule, audytoria, sale wykładowe, ćwiczeniowe, seminaryjne, laboratoryjne, które zaspokajają skalę potrzeb dotyczących organizacji różnego rodzaju zajęć dydaktycznych. Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu posiada łącznie 115 pomieszczeń, których pojemność pozwala na zorganizowanie miejsc siedzących dla 6 432 studentów jednocześnie. Obiekty spełniają wymogi BHP. Rektorat oraz dziekanaty znajdują się w Gmachu Głównym A. W budynku Collegium Altum zlokalizowana jest nowoczesna biblioteka z bardzo dobrze rozwiniętymi usługami informacji naukowej, indywidualnymi boksami do pracy samodzielnej, salami pracy zespołowej. Wszystkie sale dydaktyczne są wyposażone w projektory multimedialne, ekrany, nagłośnienie i dostęp do Internetu (bezprowadowy i przewodowy), a w razie potrzeby w przenośne projektory multimedialne. Wiele sal wyposażonych jest dodatkowo w komputer stacjonarny, rzutniki pisma (grafoskopy) lub wizualizery. Ponadto wszystkie sale wykładowe wyposażone są w stacjonarne systemy sterowania urządzeniami audiowizualnymi. W 2018 r. w budynkach dydaktycznych Uniwersytetu zakończył się proces znakowania sal wykładowych, ćwiczeniowych, laboratoryjnych i seminaryjnych tabliczkami aplikacji BEAN ze znacznikami NFC, dzięki którym przy pomocy bezpłatnej aplikacji na smartfony można pozyskać dodatkowe informacje na temat organizowanych zajęć lub wydarzeń prowadzonych w pomieszczeniach.

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu zapewnia odpowiedni poziom dostępu do komputerów, intranetu i Internetu, a poprzez to do wewnętrznych i zewnętrznych baz danych oraz uczelnianych systemów informatycznych. Pracownicy naukowo-dydaktyczni korzystają z 771 notebooków i tabletów oraz 224 projektorów multimedialnych. Aktualnie wszystkie komputery w Uczelni posiadają dostęp do szybkiej uczelnianej sieci komputerowej i Internetu. W budynkach działa nowoczesna sieć bezprzewodowa, do której mają bezpłatny dostęp wszyscy pracownicy i studenci. Mogą oni także korzystać z sieci Eduroam na Uczelni oraz w innych instytucjach uczestniczących w programie Eduroam. Dzięki inwestycjom w ostatnich latach znacząco zwiększono liczbę komputerów dostępnych dla studentów. W– Centrum Edukacji Usług Elektronicznych, znajduje się 13 nowoczesnych laboratoriów komputerowych utworzonych z wykorzystaniem technologii VDI, co pozwala na sprawne zarządzanie rozbudowaną infrastrukturą laboratoriów. Łącznie w nowych laboratoriach znajduje się 380 terminali komputerowych. Oddanie do użytku nowego budynku zwiększyło ponad dwukrotnie

liczbę stanowisk komputerowych przeznaczonych dla studentów. W latach 2017 i 2018 zmodernizowano także 6 laboratoriów w pozostałych budynkach. Uczelnia posiada obecnie ponad 550 terminali i komputerów dostępnych dla studentów podczas zajęć. Pod względem liczby komputerów na studenta stawia to Uczelnię w czołówce polskich uczelni. Dla studentów uruchomiono też ogólnodostępną salę komputerową, w której można korzystać z terminali i oprogramowania wykorzystywanego na zajęciach.

Studenci kierunku Gospodarka turystyczna korzystają ze wszystkich zasobów ICT dostępnych w Uczelni. Laboratoria komputerowe wykorzystywane są dla realizacji modułów z bloku zajęciowego A: Technologie informacyjne, Statystyka opisowa, Statystyka matematyczna oraz modułu z bloku zajęciowego C: Analiza rynku turystycznego. Kierunek Gospodarka turystyczna posiada również bazę specjalistyczną przeznaczoną wyłącznie dla zajęć kierunkowych oraz pracy własnej studentów tj. powstałe w ramach projektu KdG współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, Elektroniczne Centrum Wspomagania Edukacji Turystycznej zlokalizowane w Collegium Altum, które przynależy do Katedry Turystyki. W skład pracowni wchodzi 15 komputerów stacjonarnych do wykorzystania przez studentów oraz projektor multimedialny. Centrum wykorzystywane jest w procesie dydaktycznym m. in. na I stopniu studiów w ramach modułu z bloku zajęciowego C: Marketing w turystyce, a na II stopniu studiów w ramach modułu z bloku zajęciowego C: E-commerce w turystyce. W trakcie ostatnich z wymienionych zajęć studenci przygotowują strony internetowe wykorzystując system zarządzania treścią Wordpress napisany w języku PHP. Na potrzeby realizacji treści zajęć wykorzystywane są także narzędzia analityczne takie jak Google Analytics, Google Trends oraz system reklamowy Google Adwords, a także narzędzia do przygotowania makiet stron internetowych (np. moqups.com, UXPin). W ramach projektu KdG zakupiono dla Centrum licencję edukacyjną programu Galileo firmy Travelport – globalnego systemu dystrybucji usług turystycznych.

W celu wykonywania przez studentów zadań wynikających z programu studiów w ramach pracy własnej studenci kierunku Gospodarka turystyczna mają do dyspozycji:

- salę komputerową, która mieści się w Budynku Głównym Uniwersytetu, w bliskim sąsiedztwie pomieszczeń Centrum Informatyki, w której studenci mogą w ciągu dnia, bez ograniczeń skorzystać z komputerów;
- Pracownię Badań Konsumenckich, zlokalizowaną w Collegium Altum, która służy do realizacji projektów własnych (np. prac dyplomowych) przeprowadzanych pod opieką promotora. Pracownia dysponuje zaawansowanym sprzętem, m.in. mobilnym eyetrackerem, mobilnym systemem rejestracji danych psychofizjologicznych, symulatorem starości oraz wirtualnym sklepem. Pracownia umożliwia realizację badań w następujących obszarach: śledzenia ruchów gałek ocznych, analizy reakcji psychofizjologicznych, analizy zachowań osób w podeszłym wieku, a także zachowań indywidualnych i grupowych z wykorzystaniem systemu kamer;
- Elektroniczne Centrum Wspomagania Edukacji Turystycznej,

Strefę relaksu mieści się w budynku Collegium Altum. Znajdują się w niej wygodne pufy oraz stoliki z lampkami. Do dyspozycji studentów są również popularne gry planszowe.

Najważniejsze systemy informatyczne Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu wykorzystywane w procesie dydaktycznym to: platforma e-learningowa. Aktualnie na platformie uruchomione jest wsparcie dla blisko 6500 zajęć: System HMS – E-dziekanat; System E-sylabus; System ankiety studenckiej; System obiegu dokumentów.

Pod koniec 2017 roku uruchomiono na UEP aplikację mobilną, przygotowaną w Katedrze Technologii Informatycznych, pozwalającą na uzyskiwanie różnych informacji po zeskanowaniu kodów QR lub zbliżeniu telefonu do znaczników NFC umieszczonych przy większości

pomieszczeń Uniwersytetu. W zależności od rodzaju pomieszczeń mogą to być informacje o zajęciach prowadzonych w sali wykładowej (także np. o odwołaniu lub przeniesieniu zajęć) czy godzinach konsultacji pracowników naukowych w pokojach pracowniczych.

Baza dydaktyczna Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu jest przystosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych. Wszystkie budynki Uniwersytetu wyposażone są w windy dla niepełnosprawnych. W budynkach A, B, SPNJO, Collegium Altum oraz CEUE znajdują się toalety ze specjalnym przeznaczeniem dla osób niepełnosprawnych. Budynki A i SPNJO wyposażone są w specjalne platformy dla osób niepełnosprawnych. W 2015 roku na Uczelni został zakupiony sprzęt wspomagający słyszenie, który ma pomagać studentom i doktorantom z niepełnosprawnością słuchu.

7.2.

Biblioteka Główna Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu mieści się w nowoczesnym budynku Collegium Altum i zajmuje powierzchnię 5 600 m². Zbiory Biblioteki udostępniane są w czytelni książek i w czytelni czasopism oraz na zewnątrz poprzez wypożyczalnię. W agendach usługowych Biblioteki znajduje się łącznie 426 miejsc siedzących, 31 komputerów stacjonarnych (w tym 1 dla osób z dysfunkcjami wzroku), oferowany jest dostęp do Internetu (przewodowy i bezprzewodowy) oraz możliwość pracy w 3 salach pracy zespołowej. Istnieje także możliwość pracy w Bibliotece z własnym sprzętem komputerowym. Studenci i pracownicy UEP mogą korzystać ze zbiorów elektronicznych Biblioteki przez Internet z domu.

Biblioteka gromadzi piśmiennictwo ze wszystkich obszarów wiedzy, w których prowadzone są badania naukowe oraz do których przyporządkowane są kierunki studiów prowadzone na Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu, ze szczególnym uwzględnieniem wydawnictw z zakresu ekonomii, zarządzania, towaroznawstwa oraz nauk pokrewnych. Biblioteka Główna oferuje użytkownikom na miejscu takie usługi jak: dostęp do zbiorów drukowanych i elektronicznych na miejscu, wypożyczenia zbiorów na zewnątrz, wypożyczenia międzybiblioteczne, doradztwo informacyjne, usługi reprograficzne szkolenia indywidualne i grupowe (prowadzone w języku polskim i angielskim) na temat wyszukiwania informacji naukowej, tworzenia przypisów i bibliografii załącznikowej, analizy cytowań publikacji, możliwość korzystania z sal pracy zespołowej, dostęp do pełnotekstowych baz danych, dostęp do baz danych statystycznych. Biblioteka jest również jednym z uczestników projektu Wielkopolskiej Biblioteki Cyfrowej, w zasobach której umieszcza zdigitalizowane rozprawy doktorskie oraz wybrane publikacje.

Zbiory drukowane Biblioteki obejmują wg stanu z grudnia 2017 roku - 471 232 woluminów zinwentaryzowanych książek, czasopism i zbiorów specjalnych. Biblioteka prenumeruje na bieżąco i udostępnia w czytelni 496 tytułów czasopism w wersji drukowanej. Informacje o zbiorach Biblioteki zawiera katalog online Biblioteki (tworzony w systemie Horizon), centralny katalog polskich bibliotek naukowych i akademickich NUKAT oraz multiwyszukiwarka.

W Bibliotece opracowywano na bieżąco 5 własnych baz danych, udostępnianych w wersji online. Są to:

1. *Baza Bibliografia publikacji pracowników UEP,*
2. *Baza Publikacje prasowe o UEP,*
3. *Baza Cytowania publikacji pracowników UEP na podstawie Web of Science,*
4. *Baza Zbiory Ośrodka Historii Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu,*
5. *Baza BazEkon.*

Biblioteka umożliwia dostęp do 139 licencjonowanych baz danych (bibliograficznych, bibliograficzno-pełnotekstowych, finansowych, statystycznych, prawniczych), zawierających

stanu z grudnia 2017 roku m.in. 219533 książek elektronicznych, 31021 tytułów czasopism naukowych.

W ofercie Biblioteki znajdują się bazy zawierające publikacje polskich wydawnictw (m.in. PWN, Helion, Wolters Kluwer, C.H. Beck, Infor) oraz największych światowych wydawców (m.in. Elsevier, Emerald, Sage, Springer, Wiley). Poza bazami zawierającymi publikacje naukowe Biblioteka umożliwia dostęp do specjalistycznych serwisów zawierających indeksy cytowań (Web of Science, Scopus), dane statystyczne (m.in. baza CEIC Data, OECD iLibrary), dane finansowe polskich i zagranicznych przedsiębiorstw (m.in. baza Amadeus, EIKON Thomson Reuters, Notoria, EMIS Emerging Markets Information Services), raporty rynkowe i analizy branżowe (Passport), akty prawne i orzecznictwo (bazy-systemy informacji prawnej: LEX, Legalis, INFOR Lex). Zbiory elektroniczne Biblioteki (licencjonowane bazy danych, e-książki, e-czasopisma) są dostępne z każdego miejsca 24 godziny na dobę, 7 dni w tygodniu. Wyszukiwanie informacji o zbiorach drukowanych i elektronicznych Biblioteki ułatwia multiwyszukiwarka – narzędzie/serwis przeszukujący jednocześnie katalog Biblioteki i pełnotekstowe bazy danych.

Zespół odwiedził Bibliotekę Główną i można stwierdzić, iż studenci kierunku Gospodarka turystyczna mają pełny dostęp do literatury wskazanej w sylabusach, co potwierdził losowy wybór wykazów literatury ujętej w sylabusach. Studenci mogą m.in. korzystać ze specjalistycznych baz danych, w tym bazy danych EBSCO Hospitality and Tourism Complete zawierającej m.in. 260 tytułów czasopism, 148 raportów,; bazy Passport, zawierającej międzynarodowe dane i analizy dotyczące branży turystycznej; bazy EMIS Professional zawierającej informacje o rynku turystycznym w Polsce i na świecie, dane finansowe firm; bazy Amadeus zawierającej dane finansowe europejskich firm. W Czytelni Czasopism udostępniana jest kolekcja „Gospodarka Turystyczna”, zawierająca 330 wyselekcjonowanych drukowanych książek. Publikacje drukowane z zakresu turystyki dostępne są także w innych kolekcjach i agendach usługowych Biblioteki Głównej (książki, czasopisma, roczniki statystyczne).

Z kolekcji korzystać można na miejscu w czytelni na zasadzie wolnego dostępu do półek. W czytelni czasopism studenci mogą korzystać z trzech sal pracy zespołowej, wyposażonych w projektor multimedialny, ekran mobilny, flipchart magnetyczny, telewizor. Dodatkowo studenci mają na miejscu do dyspozycji kabiny pracy indywidualnej;

7.3.

Przeprowadzona wizytacja bazy dydaktycznej, rozmowa z władzami Uczelni i Wydziału oraz informacje zawarte w Raporcie Samoceny pozwalają stwierdzić, iż infrastruktura dydaktyczna i badawcza Uczelni w celu jej doskonalenia i rozwoju podlega systematycznej ocenie. Plany inwestycyjne i remontowe związane z doskonaleniem bazy dydaktycznej powstają w oparciu o dokonywane przez odpowiednie służby administracyjne przeglądy roczne, semestralne oraz bieżące i uwzględniają zgłoszenia nauczycieli akademickich oraz studentów. Dział Zarządzania Infrastrukturą, dokonuje dwa razy w roku przeglądów wyposażenia sal wykładowych i ich stanu technicznego i podejmuje odpowiednie działania zapewniające przygotowanie do realizacji procesu kształcenia. Dział Techniczny, do którego wpływają również zapotrzebowania od jednostek organizacyjnych uczelni zajmuje się sprawami remontowymi i inwestycyjnymi. W proces rozwoju i doskonalenia infrastruktury zaangażowany jest także Dział ds. Aparatury do którego zadań należy planowanie zakupów aparatury naukowo-badawczej i dydaktycznej. Zadania te Dział realizuje na bieżąco i systematycznie w oparciu o wieloletnie plany remontów i modernizacji sal dydaktycznych, a także w oparciu o spostrzeżenia własne dokonane między innymi w trakcie międzysemestralnych przeglądów i bieżących interwencji serwisowych. W procesie tym brane są szczególnie pod uwagę spostrzeżenia wykładowców prowadzących zajęcia oraz studentów.

Część uwag studentów przekazywanych jest poprzez system badania opinii studentów o zajęciach (tzw. ankieta studencka) w pytaniach otwartych. Pracownicy i studenci mają również możliwość zgłaszania swoich uwag za pośrednictwem „Skrzynki pomysłów”. Dwie takie skrzynki znajdują się przy wejściu do Budynku Głównego oraz do budynku Collegium Altum. Wersja elektroniczna skrzynki znajduje się na stronie internetowej Uczelni. Uwagi o wyposażeniu sal i dostosowaniu do wymogów przedmiotu formułowane są również podczas hospitacji zajęć. W ocenie zasobów bibliotecznych bierze udział społeczność akademicka w tym studenci a także Rada Biblioteczna. Biblioteka Główna jest otwarta na współpracę w kształtowaniu księgozbioru i zachęca do zgłaszania propozycji zakupu literatury polskiej i zagranicznej zgodnej z profilem działalności Uczelni. Propozycje można zgłaszać wypełniając formularz dostępny na stronie internetowej Biblioteki. Wyniki badania opinii studentów Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu przeprowadzonego przez Studenckie Koło Naukowe Młodych Statystyków i Demografów potwierdzają zadowolenie użytkowników z oferowanych zbiorów i usług Biblioteki Główniej.

Swoistą formą oceny infrastruktury dydaktycznej i naukowej Uczelni jest budżet partycypacyjny Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu ustanowiony w 2013 roku. Ideą projektu jest stworzenie pracownikom Uniwersytetu realnej możliwości wpływu na rozdysponowanie przeznaczonej kwoty z budżetu, a władzom Uczelni możliwości pozyskania informacji o potrzebach, oczekiwaniach i preferencjach społeczności Uczelni. Od 2013 roku UEP zrealizował sześć projektów o łącznej wartości ponad 200 000 zł, w tym w ramach infrastruktury technicznej zamontowano stojaki na rowery, z których korzystają zarówno pracownicy, jak i studenci Uczelni. Z budżetu Uczelni sfinansowano umieszczone na drzwiach we wszystkich budynkach tabliczki dla osób niewidomych i niedowidzących, niewielką stację naprawy rowerów, dofinansowano kursy językowe dla pracowników, badania profilaktyczne dla kobiet i mężczyzn, dostosowano bufet pracowniczy do możliwości spożywania w nim przez pracowników własnych posiłków, stworzono kącik czytelnika w Bibliotece Główną.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Infrastruktura dydaktyczna i badawcza stanowi niewątpliwie silną stronę kierunku gospodarka turystyczna. Studenci kierunku Gospodarka turystyczna korzystają ze wszystkich zasobów ICT dostępnych w Uczelni. W ramach projektu KdG współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej utworzone zostało na potrzeby kierunku Elektroniczne Centrum Wspomagania Edukacji Turystycznej zlokalizowane w Collegium Altum, które przynależy do Katedry Turystyki.

Na potrzeby realizacji treści zajęć wykorzystywane są narzędzia analityczne takie jak Google Analytics, Google Trends oraz system reklamowy Google Adwords, a także narzędzia do przygotowania makiet stron internetowych (np. moqups.com, UXPin). W ramach projektu KdG zakupiono dla Centrum licencję edukacyjną programu Galileo firmy Travelport – globalnego systemu dystrybucji usług turystycznych.

Biblioteka gromadzi zbiory dla realizacji procesu kształcenia na kierunku gospodarka turystyczna tj. podręczniki, czasopisma, oraz elektroniczne bazy danych. Biblioteka zapewnia pełny dostęp do literatury wskazanej w sylabusach w tym literatury obcojęzycznej. Władze uczelni i Wydziału monitorują poprzez odpowiednie służby administracyjne stan wyposażenia sal oraz zasoby informatyczne i biblioteczne i podejmują odpowiednie działania inwestycyjne, remontowe, bieżących napraw, uzupełnień wyposażenia uwzględniając opinie studentów i kadry akademickiej. Baza dydaktyczna i badawcza umożliwia w pełni realizację programu studiów a także udział studentów w badaniach naukowych.

Dobre praktyki

Uczelnia angażuje się także w pomoc dla młodych rodziców – pracowników i studentów Uniwersytetu. W 2015 roku uruchomiono punkty przewijania niemowląt w niektórych toaletach. Natomiast w 2016 roku nastąpiło uroczyste otwarcie żłobka dla dzieci pracowników i studentów Uniwersytetu. Jednocześnie w grudniu 2016 roku złożono wniosek do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej o dofinansowanie tego żłobka w ramach akcji „Maluch na uczelni”.

Budżet partycypacyjny Uczelni. Ideą projektu jest stworzenie pracownikom Uniwersytetu realnej możliwości wpływu na rozdysponowanie przeznaczonej kwoty z budżetu, a władzom Uczelni możliwości pozyskania informacji o potrzebach, oczekiwaniach i preferencjach społeczności Uczelni. Propozycje mogą dotyczyć ulepszenia infrastruktury Uczelni, systemów informatycznych służących pracownikom, poprawy warunków socjalnych czy też inicjatyw służących rozwojowi zawodowemu, zdrowiu czy integracji pracowników.

Zalecenia

Powiązanie systemowo informacją zwrotną wskazania literatury w sylabusach z zasobami bibliotecznymi

Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia

8.1. Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia

8.2. Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

8.1

Studenci ocenianego kierunku otrzymują wsparcie w procesie kształcenia, zarówno od nauczycieli akademickich, jak też innych osób zatrudnionych w jednostce na niektórych stanowiskach administracyjnych. Osoby prowadzące zajęcia są dostępne dla studentów poza godzinami zajęć dydaktycznych, szczególnie podczas wyznaczonych terminów konsultacji, które odbywają się przynajmniej dwa razy w tygodniu. Studenci mogą kontaktować się z nauczycielami także poprzez pocztę elektroniczną, portale społecznościowe, platformę e-learningową oraz telefonicznie. Terminy konsultacji są dostępne na stronie internetowej uczelni oraz podawane do wiadomości studentów podczas zajęć. Osoby prowadzące zajęcia udostępniają studentom pomoce naukowe w formie literatury oraz prezentacji multimedialnych. Jakość tych materiałów studenci oceniają jednoznacznie pozytywnie.

Obsługę administracyjną studentów ocenianego kierunku świadczy dziekanat Wydziału Gospodarki Międzynarodowej. Godziny przyjmowania studentów w dziekanacie są dostosowane do harmonogramów zajęć studentów. Studenci mają możliwość bezpośredniego kontaktu z prodziekanem ds. studenckich podczas wyznaczonych, jednogodzinnych dyżurów, które odbywają dwa razy w tygodniu. Obsługę administracyjną studentów w zakresie wymian międzynarodowych świadczy Dział ds. Badań Naukowych i Współpracy z Zagranicą, który jest dostępny dla studentów od poniedziałku do piątku po dwie godziny dziennie. W opinii ZO PKA, potwierdzonej przez studentów ocenianego kierunku, godziny przyjmowania studentów przez prodziekana ds. studenckich oraz przez pracowników Działu ds. Badań Naukowych i Współpracy z Zagranicą nie są wystarczające dla potrzeb studentów i powinny zostać wydłużone. Wnioski i podania studentów rozpatrywane są przez Dziekana Wydziału Gospodarki Międzynarodowej. Na odpowiedź na złożone podanie lub wnioski studenci czekają około trzech dni roboczych.

Pierwsze roczniki studentów ocenianego kierunku posiadają opiekuna, którym jest jeden z pracowników dydaktycznych jednostki. Do zadań opiekuna należy przekazywanie studentom najważniejszych informacji dotyczących funkcjonowania na uczelni. Studenci, spośród siebie, w każdej grupie, wybierają starostę. Do zadań starostów należy reprezentowanie studentów swojej grupy przed osobami prowadzącymi zajęcia oraz przed władzami uczelni i wydziału. Podczas spotkania z ZO PKA, studenci ocenianego kierunku poinformowali, że są w pełni zadowoleni z pracy swoich starostów oraz opiekunów.

Wybitnie uzdolnieni studenci mogą się ubiegać o realizację studiów albo ich określonej części według indywidualnych programów studiów, w tym planów studiów, które realizują pod opieką indywidualnego opiekuna naukowego. Studenci będący w trudnej sytuacji rodzinnej, niepełnosprawni lub przewlekłe chorzy mogą ubiegać się o studiowanie według indywidualnej organizacji zajęć, która umożliwia wybór grup zajęciowych, za zgodą prowadzącego przedmiot. Studenci poinformowali ZO PKA, że możliwości indywidualizacji procesu kształcenia, które oferuje im uczelnia, w pełni ich satysfakcjonują i korzystają z nich w razie potrzeby.

W uczelni funkcjonuje Biuro karier i relacji z absolwentami, które wspiera studentów we wchodzeniu na rynek pracy. BK zajmuje się gromadzeniem ofert pracy, praktyk i staży, indywidualnym doradztwem zawodowym, organizacją testów kompetencji zawodowych, oraz organizacją Targów Pracy, podczas których, prezentuje się średnio 60 firm związanych z ocenianym kierunkiem. Biuro karier zajmuje się także świadczeniem pomocy studentom z zakresu tworzenia dokumentów aplikacyjnych takich jak CV i listy motywacyjne oraz organizacją wykładów otwartych poświęconych funkcjonowaniu rynku pracy. Studenci znają ofertę Biura karier i korzystają z niej w miarę potrzeb.

Studenci mogą ubiegać się o przyznanie stypendium rektora dla najlepszych studentów, socjalnego, specjalnego dla osób niepełnosprawnych, ministra oraz zapomogi. Informacje dotyczące świadczeń pomocy materialnej dostępne są na stronie internetowej uczelni oraz u pracowników dziekanatu. Stypendia rektora są przyznawane studentom za wysoką średnią ocen w połączeniu z aktywnością na polu naukowym, lub wybitne osiągnięcia sportowe, przy czym, zgodnie z Regulaminem pomocy materialnej dla studentów studiów I i II stopnia UEP, stypendiów tych nie można łączyć, na co uskarżali się studenci ocenianego kierunku podczas spotkania z ZO PKA. W opinii ZO PKA, taka praktyka nie motywuje studentów do pełnego rozwoju na polu naukowym i sportowym jednocześnie, a odpowiednie regulacje wewnątrzuczelniane powinny zostać zmienione na takie, które pozwalałyby na pobieranie przez jednego studenta stypendium związanego z wysoką średnią ocen oraz wysokimi wynikami sportowymi, o ile taki student spełniałby kryteria do pobierania obu świadczeń jednocześnie. Studentom ocenianego kierunku przysługuje możliwość zakwaterowania w jednym z Domów Studenckich należących do uczelni. Kryteriami decydującymi o otrzymaniu miejsca w DS są: odległość uczelni od miejsca zamieszkania oraz sytuacja materialna studenta.

Wsparciem studentów niepełnosprawnych w uczelni zajmuje się Pełnomocnik Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych oraz Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych. Studenci z niepełnosprawnościami mogą liczyć m.in. na zakup literatury, w postaci audiobooków, wsparcie logopedy, pomoc psychologiczną oraz wsparcie tłumacza języka migowego. BON zajmuje się także organizacją wydarzeń promujących aktywność sportową wśród osób z niepełnosprawnościami, a także spektakli teatralnych, tłumaczonych na język migowy. Podczas spotkania z ZO PKA, studenci z niepełnosprawnościami poinformowali, że otrzymują od Pełnomocnika oraz BON pełne wsparcie w zakresie funkcjonowania na uczelni w wymiarze jakiego oczekują.

Organem reprezentującym studentów ocenianego kierunku przed władzami uczelni i wydziału jest Parlament Studencki Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu. Przedstawiciele Parlamentu poinformowali ZO PKA, że otrzymują od władz uczelni pełne wsparcie, także

finansowe, w wymiarze, który ich w pełni satysfakcjonuje. Poinformowali także, że władze uczelni są otwarte na wszystkie pomysły i inicjatywy proponowane przez przedstawicieli Parlamentu Studenckiego.

W uczelni funkcjonuje Koło Naukowe Explorers, w którego prace zaangażowani są studenci ocenianego kierunku. Przedstawiciele Koła, poinformowali ZO PKA, że otrzymują od władz uczelni, oraz swoich opiekunów naukowych, pełne wsparcie w zakresie finansowym, logistycznym, merytorycznym i organizacyjnym w zakresie jaki pozwala członkom Koła na rozwój w obranym kierunku naukowym.

8.2

Studenci mają dostęp do kompleksowej i zrozumiałej informacji dotyczącej systemu stypendialnego, możliwości indywidualizacji procesu kształcenia, wsparcia dla studentów niepełnosprawnych, dostępności nauczycieli akademickich poza zajęciami, obsługi administracyjnej, inicjatyw Biura karier oraz procedur i toku studiów, za pomocą strony internetowej uczelni i strony wydziału. Studenci poinformowali ZO PKA, że informacje te są dla nich w pełni zrozumiałe i zawsze aktualne.

Dążąc do zapewniania wsparcia studentom niepełnosprawnym na wysokim poziomie i rozwijając system wspierania osób niepełnosprawnych, Rektor UEP w 2015 roku powołał Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych, które jest kierowane przez Pełnomocnika Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych.

Uczelnia nie wprowadziła mechanizmów badania satysfakcji studentów z systemów ich wspierania, takich jak jakość obsługi administracyjnej oraz funkcjonowanie systemu wsparcia materialnego, co nie pozwoliło zdiagnozować opisanych powyżej niedociągnięć jednostki w tym zakresie.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Jednostka wdrożyła mechanizmy wsparcia i motywowania studentów na poziomie jaki satysfakcjonuje studentów ocenianego kierunku. Studenci pozytywnie oceniają możliwość kontaktu z prowadzącymi poza zajęciami oraz dostępne formy indywidualizacji procesu kształcenia, jednak jednostka powinna usprawnić funkcjonowanie systemu wsparcia materialnego i obsługi administracyjnej. Uczelnia zapewniła niezbędne w procesie kształcenia wsparcie osobom niepełnosprawnym. Biuro karier wspiera studentów w kontaktach z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz we wchodzeniu na rynek pracy. Parlament Studencki UEP oraz Koło Naukowe Explorers otrzymują od władz uczelni i jednostki prowadzącej oceniany kierunek pełne wsparcie w zakresie, jaki satysfakcjonuje członków tych organizacji. Studenci zawsze mają dostęp do kompleksowej, aktualnej i zrozumiałej informacji o formach wsparcia. Jednostka nie wdrożyła mechanizmów badania satysfakcji studentów z systemów ich wspierania.

Dobre praktyki

brak

Zalecenia

Zaleca się wydłużenie czasu przyjmowania studentów przez prodziekana ds. studenckich do dwóch godzin w ciągu dwóch dni, oraz przez pracowników Działu ds. Badań Naukowych i Współpracy z Zagranicą zajmujących się studenckimi wymianami międzynarodowymi do trzech godzin od poniedziałku do piątku, w obu przypadkach uwzględniając harmonogramy zajęć prowadzonych na ocenianym kierunku, w celu zwiększenia satysfakcji studentów z jakości obsługi administracyjnej.

Uczelnia powinna rozważyć zmianę wewnątrzuczelnianych przepisów dotyczących przyznawania świadczeń pomocy materialnej, na takie, które pozwalałyby pobierać stypendia z tytułu wysokiej średniej ocen i zaangażowania w działalność naukową oraz wysokich wyników sportowych, w tym samym czasie przez jednego studenta, spełniającego kryteria do otrzymywania obydwu rodzajów świadczeń, w celu odpowiedniego motywowania najbardziej uzdolnionych studentów do ciężkiej pracy zarówno na polu naukowym, jak i sportowym.

Zaleca się wprowadzenie mechanizmów badania satysfakcji studentów z funkcjonowania systemu wsparcia materialnego oraz z jakości obsługi administracyjnej, np. w formie anonimowych ankiet, w celu diagnozowania i odpowiedniego reagowania na uchybienia powstające w tym zakresie.

5. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny

Kierunek *gospodarka turystyczna* jest oceniany przez PKA po raz pierwszy.